

1. Əmək, kapital, torpaq və sahibkarlıq qabiliyyəti kateqoriyalarını birləşdirən ümumi əlamət hansıdır?

- təbii resurs
- infrastruktur potensialı
- dövriyyə vasitəsi
- milli sərvət
- ✓ istehsal amili

2. Dövlət büdcəsi kəsinin azalması nə ilə müşayiət edilir:

- ixracın azalması ilə
- ✓ xüsusi əmanətlərin azalması ilə
- idxalın artması ilə
- investisiyaların azalması ilə
- düzgün cavab yoxdur

3. İnyeksiya anlayışına aiddir:

- idxal
- düzgün cavab yoxdur
- vergilər
- ✓ transfert ödəmələri
- əmanətlər

4. İxrac idxalı üstələyirsə:

- ölkəyə kapital axını baş verir
- məcmu xərclər məcmu gəlirləri üstələyir
- ✓ ölkədən kapital axını baş verir
- məcmu gəlir məcmu xərcləri üstələyir
- düzgün cavab yoxdur

5. Bir ölkənin pul vahidinin qiymətinin digər ölkənin pul vahidi ilə ifadəsi necə adlanır:

- likvidlik əmsalı
- Cini əmsalı
- Dou – Cons indeksi
- faiz dərəcəsi
- ✓ valyuta məzənnəsi

6. Hökumətin gəlirləri onun xərclərini üstələyərsə:

- ölkəyə kapital axını baş verir
- düzgün cavab yoxdur
- dövlət maliyyə bazarında borc alan kimi çıxış edir
- məcmu gəlirlər məcmu xərcləri üstələyir
- ✓ dövlət maliyyə bazarında kreditor kimi çıxış edir

7. Qapalı iqtisadiyyatda dövlət büdcəsinin profisiti nəyə bərabərdir:

- vergilər + transfertlər + dövlət tədarükü
- düzgün cavab yoxdur
- vergilər + transfertlər + istehlak xərcləri
- vergilər + transfertlər – dövlət tədarükü
- ✓ vergilər – transfertlər – dövlət tədarükü

8. İqtisadiyyatın üçsektorlu modelində əmtəə və xidmətlərin təklifi nəyə bərabər olmalıdır:

- istehlaka
- düzgün cavab yoxdur
- istehlak + investisiyalara
- ✓ istehlak + investisiyalar + dövlət tədarükü
- istehlak + investisiyalar + dövlət tədarükü – vergilər

9. “Torpaq” amilindən əldə olunan gəlir necə adlanır:

- faiz dərəcəsi
- ✓ renta
- mənfəət
- sahibkarlıq gəliri
- torpağın qiyməti

10. “Sahibkarlıq qabiliyyəti” amilindən əldə olunan gəlir necə adlanır:

- məvacib
- ✓ mənfəət
- sahibkarlıq gəliri
- əmək haqqı
- faiz gəliri

11. İkisektorlu modeldə dövretmə nəyi göstərir:

- dövlət və firmalar arasında gəlir axınını
- ✓ ev təsərrüfatları və firmalar arasında gəlir axınını
- ev təsərrüfatı və dövlət arasında gəlir axınını
- düzgün cavab yoxdur
- ev təsərrüfatları, firmalar və dövlət arasında gəlir axınını

12. Hansı bazar qismən tam rəqabətli bazar hesab edilə bilər:

- qiymətli kağızlar bazarı
- ✓ əmək bazarı
- dövlət istiqrazları bazarı
- kompüter bazarı
- taxıl bazarı

13. Hansı bazar tam rəqabətli bazar hesab edilə bilər:

- neft bazarı
- ✓ qiymətli kağızlar bazarı
- daşınmaz əmlak bazarı
- avtomobil bazarı
- əmək bazarı

14. Makroiqtisadi bazarlara aid edilmir:

- maliyyə bazarı
- əmək bazarı
- ✓ dünya qızıl bazarı
- valyuta bazarı
- pul bazarı

15. Nisbi makroiqtisadi göstəricilərə aiddir:

- pul kütləsi
- ✓ iqtisadi artım tempi
- milli gəlir
- düzgün cavab yoxdur

- vergilər

16. Mütləq makroiqtisadi göstəricilərə aiddir:

- mənfəətə görə vergi
- ✓ dövlət büdcəsinin kəsiri
- işsizliyin səviyyəsi
- inflyasiya tempi
- faiz dərəcəsi

17. Ehtiyatlar göstəricisi kimi çıxış etmir:

- işsizlərin sayı
- ✓ ev təsərrüfatlarının əmanətləri
- kapitalın həcmi
- düzgün cavab yoxdur
- firmaların əmtəə ehtiyatları

18. Ehtiyatlar göstəricisinə aiddir:

- əmək haqqı
- ✓ dövlət borcu
- investisiyalar
- transfert ödəmələri
- amortizasiya

19. Axın göstəricilərinə aiddir:

- dövlət borcu
- ✓ xalis ixrac
- məşğul olanların sayı
- daşınmaz əmlak
- milli sərvət

20. Makroiqtisadi modellərdə, adətən, endogen dəyişən kimi çıxış edir:

- dövlət tədarükü
- ✓ ticarət balansının kəsiri
- vergi dərəcəsi
- düzgün cavab yoxdur
- pul təklifi

21. Makroiqtisadi modellərdə, adətən, ekzogen dəyişən kimi çıxış edir:

- ÜDM-in həcmi
- ✓ transfert ödəmələr
- investisiya xərcləri
- işsizliyin səviyyəsi
- qiymətlər səviyyəsi

22. Makroiqtisadiyyatın predmeti kimi çıxış etmir:

- dövlətin vergi siyasəti
- ✓ bir işçinin əmək haqqı səviyyəsi
- deflyasiya
- dövlət büdcəsinin kəsiri
- ölkənin iqtisadi artım templəri

23. Makroiqtisadiyyatın öyrəndiyi əsas problemlərdən biri nədir:

- ev təsərrüfatının davranışı
- ✓ iqtisadi artım
- istehlakçıların satın alma haqqında qəbul etdikləri qərar
- düzgün cavab yoxdur
- firmanın qiymətlər haqqında qəbul etdiyi qərar

24. Makroiqtisadi göstərici kimi çıxış etmir:

- ticarət balansının kəsiri
- ✓ kompüterin qiyməti
- işsizliyin səviyyəsi
- qiymətlər səviyyəsi
- ÜDM-in artım tempi

25. İqtisadi nəzəriyyənin müstəqil bölməsi kimi makroiqtisadiyyat nə zaman meydana gəlmişdir:

- XVIII əsrin sonunda
- ✓ XX əsrin 30-cu illərində
- XIX əsrin sonunda
- XX əsrin 60-cı illərinin əvvəlində
- XIX əsrin əvvəllərində

26. “Makroiqtisadiyyat” anlayışı ilk dəfə kim tərəfindən irəli sürülmüşdür:

- C. M. Keynes
- ✓ R.Friş
- S.Kuznets
- A.Marşall
- P.Samuelson

27. Birbaşa investisiyalara aiddir

- ETT-nin inkişafına qoyuluşlar
- Kənd təsərrüfatının inkişafı
- Fəaliyyətdə olan müəssisələrə investisiyalar
- Gəlirlərin yenidən qoyuluşu
- ✓ Xaricdə yeni müəssisələrin yaradılması

28. Portfel investisiyalar nə cür həyata keçirilir:

- elmi tədqiqatların nəticələri ilə mübadilə yolu ilə
- texnologiyanın ötürülməsi yolu ilə
- ixtisaslı kadrların göndərilməsi yolu ilə
- ✓ pul formasında kapitalın ötürülməsi yolu ilə
- düzgün cavab yoxdur

29. Azərbaycanda neçənci ildən ÜDM və ÜMM hesablanmasına keçilmişdir?

- 1985.0
- 2001.0
- 1987.0
- 1986.0
- ✓ 1988.0

30. Milli gəlirin istehlaka getməyən hissəsi:

- ümumi daxili məhsul
- ümumi xərclər
- məcmu tələb
- ✓ ümumi əmanət

- ümumi gəlir

31. Milli iqtisadiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur:

- düzgün cavab yoxdur
- bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünü tənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
- ✓ müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünü tənzimləyən sistemi
- tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi

32. Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
- ✓ asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

33. Xərclər üzrə ÜMM hesablandığında, aşağıdakı növ xərclər cəmlənir

- istehlak xərcləri, xalis ixrac, dolay vergilər, renta
- ümumi xüsusi daxili investisiyalar, korporasiyaların mənfəəti, xalis ixrac
- şəxsi istehlak xərcləri, amortizasiya, əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükü, əmək haqqı
- ✓ şəxsi istehlak xərcləri, ümumi xüsusi daxili investisiyalar, əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükü, xalis ixrac
- istehlak xərcləri, korporasiyaların mənfəəti, xalis ixrac, dolay vergilər

34. Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar makroiqtisadiyyata aiddir?

- rentabelliyyənin səviyyəsi yüksəlmişdir
- bu il Bakı şəhərinin Yasamal rayonunda 500 yeni iş yeri açılıb
- 2001-ci ildə AR Dövlət neft şirkəti tərəfindən 8 mln. ton xam neft istehsal olunub
- ✓ son bir ildə ölkədə inflyasiyanın səviyyəsi 2% təşkil etmişdir
- keçən tədris ilində ADİU-ya 1500 nəfər tələbə qəbul olunub

35. Ümumiləşdirilmiş makroiqtisadi modellərin köməyi ilə müəyyənləşdirilir:

- makroiqtisadi siyasətin elastikliyi
- iqtisadi problemlərin həlli axtarılır
- makroiqtisadi göstəricilər optimallaşdırılır
- ✓ idarəetmənin kompleks alternativ üsulları
- hökumət tədbirləri koordinasiya edilir

36. Qərb iqtisadi ədəbiyyatında ÜMM strukturu elementlərindən biri səhvdir:

- amillər üzrə xərclər
- əlavə xərclər
- sahibkarların gəliri
- ✓ əhali xərcləri
- istifadə olunan xərclər

37. Milli hesablar sistemində bütün göstəricilər nəyə əsasən hesablanır:

- istehlakın artım tempinə görə
- düzgün cavab yoxdur
- keçən ilin bazar qiymətinə görə
- istehsalın artım tempinə görə
- ✓ cari ilin bazar qiymətlərinə əsasən

38. Ümumi milli məhsul deflyatoru və ümumi daxili məhsul deflyatoru nə zaman istifadə olunur:

- real kəmiyyətdən nominal kəmiyyətə keçmədə yenidən hesablanmasında
- real kəmiyyətin yenidən hesablanmasında
- qiymətin ümumi səviyyəsi hesablandıqda
- nominal kəmiyyətin yenidən hesablanmasında
- ✓ nominal kəmiyyətin reala keçməsində yenidən hesablanmasında

39. ÜDM aşağıdakılardan hansılarla səciyyələnir?

- ÜDM kəmiyyət ifadəsində əks olunur
- ✓ ÜDM dəyər ifadəsində əks olunur
- ÜDM nə dəyər, nə də kəmiyyət ifadəsində əks olunur
- ÜDM həm dəyər, həm də kəmiyyət ifadəsində əks olunur
- düzgün cavab yoxdur

40. ÜDM-dan xalis milli məhsula (XMM) keçmək üçün nə etmək lazımdır?

- birbaşa vergiləri çıxmaq lazımdır
- xalis investisiya xərclərini əlavə etmək lazımdır
- dolayı vergiləri çıxmaq lazımdır
- əsas fondların aşınması dəyərini ÜDM-a əlavə etmək lazımdır
- ✓ amortizasiya xərclərini çıxmaq lazımdır

41. ÜDM-nin real həcmi müəyyən etmək üçün istifadə olunan qiymət indeksi:

- qiymət deflyatoru
- məcmu gəlir deflyatoru
- ÜMM deflyatoru
- yığım deflyatoru
- ✓ ÜDM deflyatoru

42. Ümumi milli məhsul ilə ümumi daxili məhsul arasında nominal fərq adətən neçə faiz təşkil edir:

- 4%-dən artıqdır
- milli iqtisadiyyatın qloballaşma və inteqrasiyası nəticəsində 1%-dən çox artmağa meyillidir
- 5%-dən artıqdır
- ✓ 1%-dən artıq olmur
- 6%-dən artıqdır

43. Müəyyən bir dövr ərzində cəmiyyətin yaratdığı maddi nemətlərin məcmu dəyəri:

- ümumi milli məhsul
- ümumi daxili investisiya
- ✓ ümumi ictimai məhsul
- ümumi daxili məhsul
- düzgün cavab yoxdur

44. Əgər potensial və faktiki ÜDM bir-bilərinə bərabərdirlərsə, bu halda iqtisadiyyatda:

- struktur işsizlər var
- işsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur
- düzgün cavab yoxdur
- friksion işsizlər var
- ✓ tsiklik işsizlik yoxdur

45. Aşağıdakılardan hansılar ÜDM-in xərclərə görə hesablanmasında nəzərə alınmır?

- dövlət xərcləri
- düzgün cavab yoxdur
- dividendlər
- investisiya xərcləri

✓ amortizasiya

46. Xərclər və vergitutma sahəsində hökumətin siyasəti necə adlanır:

- monetar siyasət
- düzgün cavab yoxdur
- pulun kəmiyyət nəzəriyyəsinə əsaslanan siyasət
- ✓ fiskal siyasət
- gəlirlərin bölüşdürülməsi siyasəti

47. Əgər hökumət real xalis milli məhsulun səviyyəsini artırmaq fikrində olsa o, bunu hansı yolla edə bilər:

- əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükünü azaltmaqla
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ vergiləri azaltmaqla
- transfert ödəmələri azaltmaqla
- budcə kəsirinin səviyyəsini azaltmaqla

48. Milli gəlirin təyin olunması zamanı hansı ümumiləşdirilmiş göstəricidən istifadə olunmur:

- korporasiyaların mənfəəti
- düzgün cavab yoxdur
- əmək haqqı
- ✓ dövlət transfert ödəmələri
- kreditlə alınan kapitalla görə sahibkarlar tərəfindən ödənilən faiz

49. Əgər real ÜDM-in həcmi 7%, əhalinin sayı isə 5% azalıbsa, onda

- nominal ÜDM dəyişməyib
- real ÜDM artıb, nominal ÜDM isə azalıb
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ adambaşına düşən real ÜDM azalıb
- adambaşına düşən real ÜDM artıb

50. Nominal ÜDM hansı qiymətlərlə hesablanır:

- baza ilinin qiymətlərilə
- düzgün cavab yoxdur
- növbəti ilin qiymətlərilə
- ✓ cari ilin qiymətlərilə
- ötən ilin qiymətlərilə

51. Makromodellər nəyi göstərir:

- dövlət subyektləri arasında əlaqələri
- düzgün cavab yoxdur
- ekzogen göstəriciləri arasında əlaqələri
- ✓ makroiqtisadi göstəricilər arasında qarşılıqlı əlaqələri
- göstəricilərin obyektiv aetımını

52. Uzunmüddətli iqtisadi tsikllər kim tərəfindən araşdırılmışdır?

- K.Juqlyar
- ✓ N.Kondratyev
- R.Lukas
- U.Mitçel
- C.Kitçin

53. Qiymətlərin aşağıdakı hansı artım sürəti sürətli inflyasiyaya aiddir?

- 50%-dən 500%-ə qədər
- 10%-dən 500%-ə qədər
- 500%-dən yuxarı
- ✓ 10%-dən 50%-ə qədər
- il ərzində qiymətlərin artım sürəti 10%-ə qədər

54. Mövsümi işsizlik hansı növ işsizlik daxilində öyrənilir?

- natamam işsizlik
- struktur işsizlik
- bütün cavablar düzgündür
- tsiklik işsizlik
- ✓ friksion işsizlik

55. İş axtarmaqla, iş yeri gözləməklə və yaxın gələcəkdə işlə təmin olunan əmək qabiliyyətli adamlar aiddir:

- tsiklik işsizlərə
- institusional işsizlərə
- təbii işsizlərə
- ✓ friksion işsizlərə
- struktur işsizlərə

56. İşsizlik nəticəsində potensial əmtəə və xidmətlərin itkisinin hesablanması kimin işlədiyi qanuna əsasən həyata keçirilir?

- ingilis iqtisadçısı A.Filiks
- amerikan alimi X.Berner
- amerikan alimi P.Samuelson
- ✓ amerikan alimi A.Ouken
- amerikan iqtisadçısı M.Fridmen

57. Gözlənilən inflyasiya:

- təbii inflyasiyadır
- tələb inflyasiyasıdır
- təklif inflyasiyasıdır
- ✓ əvvəlcədən nəzərə alınan, proqnozlaşdırılan inflyasiyadır
- açıq inflyasiyadır

58. İqtisadi aktivlik mövsümü xarakter daşıyan sahələrdə baş verir və bayramlar ərəfəsində daha da güclənir:

- ✓ qeyri-tsiklik aktivlik
- resurslardan səmərəli istifadə
- resurslardan qeyri-səmərəli istifadə
- tsiklik aktivlik
- antitsiklik aktivlik

59. Yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri sistemi:

- istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- düzgün cavab yoxdur
- inflyasiya şəraitində istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- ✓ gəlirlərin dövlət indeksiyası
- sosial təminat

60. 1000-2000 ili əhatə edən tsikllər:

- ortamüddətli tsikllər
- qısamüddətli tsikllər
- uzunmüddətli tsikllər

- Forrester tsiklləri
- ✓ Toffer tsiklləri

61. J.B.Seyin fikrinə görə:

- doğumun yüksək tempi əhali artıqlığı yaradır
- dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi zəruridir
- tələb müfəviq təklif yaradır
- ✓ dövlət iqtisadiyyata müdaxilə etməməlidir
- pul təkrar istehsalın müstəqil amilidir

62. Əhalinin hər nəfərinə düşən maddi nemətlərin və xidmətlərin kəmiyyət və keyfiyyətini əks etdirən göstərici:

- həyat tərzini
- həyat göstəricisi
- yaşayış vasitələri
- ✓ həyat səviyyəsi
- əmək haqqı

63. Aşağıdakılardan hansılar iqtisadi tsikl fazalarına aid deyil?

- yüksəliş
- canlanma
- böhran
- durğunluq
- ✓ büdcə kəsirinin artımı

64. Xarakterinə görə inflyasiyanın növləri:

- tələb və təklif
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ açıq və gizli
- hiper və mülayim
- uyğunlaşan və gözlənilən

65. Dövlətin sabitləşdirmə siyasətini həyata keçirmək üçün istifadə etdiyi üsullar hansılardır:

- məcmu tələb və məcmu təklifin tənzimlənməsi
- düzgün cavab yoxdur
- məcmu tələbin tənzimlənməsi
- ✓ fiskal, pul-kredit və kombinə edilmiş
- məcmu təklifin tənzimlənməsi

66. İqtisadi tsiklin fazalarına görə fiskal siyasətin növləri:

- büdcə-vergi siyasəti
- monetar siyasət
- avtomatik fiskal siyasət
- ✓ stimullaşdırıcı və ləngidici fiskal siyasət
- diskresion fiskal siyasət

67. Maliyyə bazarının tərkib hissələridir:

- torpaq bazarı
- düzgün cavab yoxdur
- təbii resurslar bazarı
- ✓ pul bazarı və qiymətli kağızlar bazarı
- əmək bazarı

68. Makroiqtisadi modelin iqtisadiyyatın dörd əsas funksional asılılığına müvafiq quruluşu:

- tələb-təklif əlaqəsi, texnoloji, qiymət, davranış
- düzgün cavab yoxdur
- davranış, qərar qəbul olunması amili, institusional, tələb-təklif əlaqəsi
- ✓ texnoloji, defision, davranışlı, institusional
- davranış, texnoloji, qiymət, qərar qəbul olunması

69. Milli gəlirdən xalis gəlirə keçərkən nə nəzərə alınmır?

- dolay vergilər
- sosial sığorta ödəmələri
- nəqliyyat ödəmələri
- ✓ fərdi vergilər
- müəssisələrdən tutulan vergi

70. ÜDM deflyatoru:

- həmişə vahiddən kiçikdir
- ✓ vahiddən kiçik, böyük və bərabər ola bilər
- həmişə vahidə bərabərdir
- düzgün cavab yoxdur
- həmişə vahiddən böyükdür

71. İstehlak qiymətləri indeksi:

- Paaşenin qiymətlər indeksidir
- ✓ Laspeyresin qiymətlər indeksidir
- Paaşenin buraxılış həcmi indeksidir
- düzgün cavab yoxdur
- Laspeyresin buraxılış həcmi indeksidir

72. İnflyasiya zamanı nominal ÜDM:

- dəyişməz qalır
- real ÜDM-lə eyni tempdə artır
- real ÜDM-dən zəif artır
- ✓ real ÜDM-dən tez artır
- düzgün cavab yoxdur

73. Əgər cari ilin qiymətlər səviyyəsi baza ilinin qiymətlər səviyyəsindən aşağıdırsa, real ÜDM:

- nominal ÜDM-ə bərabərdir
- ✓ nominal ÜDM-dən çoxdur
- birmənalı söyləmək olmaz
- bütün cavablar düzgündür
- nominal ÜDM-dən azdır

74. İnsanların iqtisadi rifahının hesablanması üçün ən münasib göstərici hansıdır:

- inflyasiyanın səviyyəsi
- ✓ real ÜDM
- korporasiyaların mənfəəti
- düzgün cavab yoxdur
- nominal ÜDM

75. Xalis iqtisadi rifah göstəricisi kim tərəfdən təklif edilmişdir:

- C.M.Keyns
- ✓ C.Tobin və U.Nordxauz
- S.Kuznets

- düzgün cavab yoxdur
- R.Fişer

76. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı istehsal amilləri sahiblərinin gəlirlərini əks etdirir:

- xalis milli məhsul
- ✓ şəxsi gəlir
- sərəncamda olan gəlir
- milli gəlir
- xaricdən daxil olan amil gəlirləri

77. Aşağıdakılardan hansı milli gəlirə daxil edilmir:

- amil gəlirləri
- ✓ sosial ödəmələr
- əmək haqqı
- faiz ödəmələri
- mənfəət

78. Milli gəlir – ÜMM-dən nəyin çıxılması nəticəsində alınır:

- amortizasiyanın
- ✓ amortizasiyanın və biznesə görə dolayı vergilərin
- amortizasiyanın, biznesə dolayı vergilərin və korporasiyaların mənfəətinin
- düzgün cavab yoxdur
- amortizasiya, biznesə dolayı vergilərin, korporasiyaların mənfəətinin və sosial təminatla görə haqların

79. Xalis daxili məhsulu ümumi daxili məhsuldan fərqləndirən göstərici hansıdır:

- xalis ixrac
- ✓ amortizasiya
- dolayı vergilər
- xalis investisiyalar
- transfertlər

80. Əgər ABŞ-da işləyən azərbaycanlı öz vətəndaşlığından imtina edib ABŞ-ın vətəndaşı olarsa:

- Azərbaycanın ÜDM-i azalacaq, ABŞ-ın ÜMM-i artacaq
- ✓ Azərbaycanın ÜMM-i azalacaq, ABŞ-ın ÜMM-i artacaq
- Azərbaycanın ÜDM-i azalacaq, ABŞ-ın ÜDM-i artacaq
- düzgün cavab yoxdur
- Azərbaycanın ÜMM-i azalacaq, ABŞ-ın ÜDM-i artacaq

81. Fərz edək ki, Azərbaycan vətəndaşı hər gün sərhədi keçərək Türkiyədə işləyir. Onun gəliri:

- Türkiyənin ÜMM-nə və Azərbaycanın ÜDM-nə aid edilir
- ✓ Türkiyənin ÜDM-nə və Azərbaycanın ÜMM-nə aid edilir
- Türkiyənin ÜDM-nə və Azərbaycanın ÜDM-nə aid edilir
- düzgün cavab yoxdur
- Türkiyənin ÜMM-nə və Azərbaycanın ÜMM-nə aid edilir

82. ÜDM nə zaman artır:

- ixrac azaldıqda
- ✓ uzunmüddətli malların istehlakı artdıqda
- sosial ödəmələri artdıqda
- hərbi xərclər azaldıqda
- idxal artdıqda

83. Sosial təminatla görə müavinətlərin ödənilməsi nəyin hissəsi hesab olunur:

- dövlət tədarükünün
- ✓ transfertlərin
- xalis ixracın
- əmanətlərin
- istehlakın

84. Əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükünə aid edilmir:

- yeni hərbi təyyarənin alınması
- ✓ müəllimin təqaüdünün ödənilməsi
- yeni polis işçisinin işə qəbul edilməsi
- məmurun məvacibinin ödənilməsi
- yeni avtomobil yolunun tikilməsi

85. İnkişaf etmiş ölkələrdə ÜDM-də ən böyük payı olan nədir:

- düzgün cavab yoxdur
- əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükü
- ✓ istehlak xərcləri
- xalis ixrac
- investisiya xərcləri

86. Məcmu xərclərin komponenti kimi çıxış etmir:

- investisiyalar
- ✓ vergilər
- istehlak xərcləri
- xalis ixrac
- dövlət tədarükü

87. ÜDM göstərilənlərin cəmi kimi hesablanma bilər:

- istehlakın, transfert ödəmələrinin, əmək haqqının və mənfəətin
- ✓ istehlakın, investisiyaların, dövlət tədarükünün və xalis ixracın
- son əmtəə və xidmətlərin dəyərinin, aralıq məhsullarının, transfert ödəmələrinin və icarə haqqının
- xalis daxili məhsulun və sərəncamda olan gəlirin
- investisiyaların, əmək haqqının, mənfəətin və aralıq məhsulların dəyərinin

88. Məcmu gəlir bərabərdir:

- fəhlələr tərəfindən qazanılan pulun məcmu həcminə
- ✓ məcmu buraxılışa
- daşınmaz əmlak sahiblərinin aldığı məcmu icarə haqqına
- düzgün cavab yoxdur
- istehsalçıların mənfəət şəklində aldığı pulun məcmu həcminə

89. Nə zaman iqtisadiyyatda məcmu xərclər məcmu gəlirlərə bərabər deyil:

- xaric ixrac mənfəi olduqda
- ✓ düzgün cavab yoxdur- onlar həmişə bərabərdir
- dövlət büdcəsinin kəsiri baş verdikdə
- xalis investisiyalar mənfəi olduqda
- məcmu əmanətlər məcmu investisiyaları üstələdikdə

90. ÜDM-in hesablanması zamanı nəzərə alınmır:

- avtomobillərin icarəsinə görə ödəmələr
- ✓ lotereyada 100 manat məbləğində uduş
- tikilmiş lakin cari ildə satılmayan evin tikintisinə görə xərclər

- soyuducunun təmirinə görə ustaya ödənilən məbləğ
- ictimai asayışın qorunmasına görə xərclər

91. Sadalananlardan hansı ÜDM-ə daxil edilir və ÜMM-ə daxil edilmir:

- televizor istehsal edən firmanın səhmlərinin satışından əldə olunan gəlir
- ✓ ölkənin özəl firmasında müvəqqəti işləyən xarici menecerin gəlirləri
- ölkə vətəndaşlarının xarici investisiyalardan əldə etdikləri gəlir
- fəhlənin başqa ölkədə qazandığı əmək haqqı
- işsizliyə görə müavinət

92. Aşağıda göstərilənlərdən hansı ÜMM-ə daxil edilir

- xarici firmanın ölkədə əldə etdiyi mənfəət
- ✓ ölkə vətəndaşlarının xarici firmaların səhmlərinə görə aldıkları dividendlər
- özəl firmaların faiz ödəmələri
- bütün cavablar düzgündür
- köhnə avtomobilin alınması

93. Azərbaycan vətəndaşı müvəqqəti ABŞ-da Amerika firmasında çalışır. Onun gəlirləri haraya daxil edilir:

- ABŞ-ın ÜMM-nə və Azərbaycanın ÜMM-nə
- ✓ ABŞ-ın ÜDM-nə və Azərbaycanın ÜMM-nə
- ABŞ-ın ÜDM-nə və Azərbaycanın ÜDM-nə
- düzgün cavab yoxdur
- ABŞ-ın ÜMM-nə və Azərbaycanın ÜDM-nə

94. Transfert ödəmələrinə nəyi aid etmək olar:

- əmək haqqını
- ✓ işsizliyə görə müavinətləri
- rentanı
- dövlət tədarükünü
- mənfəəti

95. Əlavə dəyərə daxil edilmir:

- əmək haqqı
- ✓ xammal və materialların dəyəri
- mənfəət
- düzgün cavab yoxdur
- amortizasiya

96. ÜDM nəyin bazar dəyərlərinin cəmi hesab edilir:

- aralıq əmtəələrin
- ✓ son əmtəə və xidmətlərin
- normal əmtəə və xidmətlərin
- satılmış əmtəə və xidmətlərin
- istehsal olunmuş əmtəələrin

97. Milli hesablar sisteminin yaradıcısı kimdir

- C. M. Keyns
- ✓ S. Kuznets
- A. Marşall
- İ. Fişer
- M. Fridmen

98. Çaparaq və hiperinflasiya xarakterikdir:

- ✓ inkişaf etməkdə olan və keçid iqtisadiyyatlı ölkələr üçün
- iqtisadiyyatında dövlət sektorunun yüksək payı olan ölkələr üçün
- düzgün cavab yoxdur
- inkişaf etmiş ölkələr üçün
- bütün ölkələr üçün

99. İnflyasiyanın bu növü ölkədə iqtisadi fəallığın stimulyatoru kimi baxıla bilər:

- ✓ mülayim inflyasiya
- düzgün cavab yoxdur
- gizli inflyasiya
- çaparaq inflyasiya
- hiperinflyasiya

100. Tədavül vasitəsi kimi puldan istifadə olunur:

- bütün cavablar düzgündür
- öhdəliklərin ödənilməsində
- əmək haqqının verilməsində
- ✓ pərəkəndə satışda
- kreditlərin verilməsində

101. Hər bir ölkənin milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat:

- mezoiktisadiyyat
- qapalı iqtisadiyyat
- ✓ milli iqtisadiyyat
- açıq iqtisadiyyat
- mikroiktisadiyyat

102. İqtisadi tsikl nədir?

- ✓ iqtisadi inkişafın artım və enmələrlə müşahidə olduğu dövr
- iqtisadi inkişafın durğunluq dövrü
- iqtisadi inkişafın böhran dövrü
- iqtisadi inkişafın tempinin aşağı düşməsi dövrü
- iqtisadi inkişafın daimi artım dövrü

103. İnflyasiyanın mövcudluğunu və səviyyəsini müəyyənləşdirən vacib, mühüm iqtisadi göstərici:

- qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi
- qiymətlərin səviyyəsi
- qiymətlərin bazar tənzimlənməsi
- ✓ qiymətlər indeksi
- bazar qiymətlər

104. Tsiklik işsizlik hansı dövrdə sıfırdan kiçikdir olur?

- tənəzzül və canlanma dövründə
- tənəzzül və durğunluq dövründə
- yüksəliş və tənəzzül dövründə
- durğunluq və canlanma dövründə
- ✓ canlanma və yüksəliş dövründə

105. Hansı nəzəriyyə işsizlik və inflyasiyanın eyni zamanda artmasının mümkün olmadığını isbat edir:

- klassik nəzəriyyə
- düzgün cavab yoxdur
- rəşional gözləmələr nəzəriyyəsi

- ✓ keynsçi nəzəriyyəsi
- pulun müasir kəmiyyət nəzəriyyəsi

106. Əgər real əmək haqqı nominal əmək haqqından daha tez artırsa, onda:

- qiymətlər səviyyəsi əmək haqqı ilə müqayisədə daha tez artır
- düzgün cavab yoxdur
- qiymətlər səviyyəsi dəyişmişdir
- ✓ ev təsərrüfatlarının həyat səviyyəsi artır
- ev təsərrüfatlarının həyat səviyyəsi azalır

107. Xərclər inflyasiyası nə ilə şərtləndirilir:

- istehlak xərclərinin artması ilə
- düzgün cavab yoxdur
- məcmu xərclərin artması ilə
- ✓ məhsulun maya dəyərinin artması ilə
- investisiya xərclərinin artması ilə

108. Dövlətin antitsiklik tənzimlənməsinə aid deyildir:

- iqtisadi tsiklin sinxronlaşdırılması
- düzgün cavab yoxdur
- pul-kredit siyasəti vasitəsilə işgüzar fəallığın stimullaşdırılması
- ✓ Xarici iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi
- vergi-büdcə alətlərindən istifadə etmək

109. Yüksəliş dövründə nə müşahidə edilir:

- dövlət büdcəsi kəsirinin artması
- düzgün cavab yoxdur
- məşğulluq səviyyəsinin azalması
- uzunmüddətli malların alınmasına istehlak xərclərinin azalması
- ✓ ticarət balans kəsirinin artması

110. İntestisiyalar artdıqda:

- buraxılışın həcmi artır, işsizliyin səviyyəsi isə dəyişmişdir
- buraxılışın həcmi dəyişmişdir, işsizliyin səviyyəsi isə artır
- ✓ buraxılışın həcmi artır, işsizliyin səviyyəsi isə azalır
- nə buraxılışın həcmi, nə də işsizliyin səviyyəsi dəyişmişdir
- buraxılışın həcmi və işsizliyin səviyyəsi artır

111. İqtisadiyyatın inkişafının tsiklik xarakterinin əsas səbəbi nədir:

- pul kütləsinin təəddüd etməsi
- elmi – texniki kəşflər və yeniliklər
- təbii fəlakətlər
- investorların nikbunliyi və bədbinliyi
- ✓ məcmu tələb və məcmu təklif arasında uyğunsuzluq

112. Müasir şəraitdə iqtisadi tsikl nə ilə bağlıdır:

- xüsusilə məcmu buraxılışın dinamikasına təsir göstərən amillərlə
- yalnız daxili amillərin təsiri ilə
- yalnız xarici amillərin təsiri ilə
- xüsusilə məcmu xərclərin dinamikasına təsir göstərən amillərlə
- ✓ məcmu tələb və məcmu təklifin dinamikasına təsir göstərən amillərlə

113. İqtisadi tsiklin fazalarına aid edilmir:

- resessiya
- √ inflyasiya
- canlanma
- düzgün cavab yoxdur
- tənəzzül

114. İlk "klassik" böhran harada baş vermişdir:

- ABŞ-da
- Rusiyada
- Azərbaycanda
- √ İngiltərədə
- Almaniyada

115. Hiperinflyasiyanı dayandırmaqdan ötrü, pul kütləsinin artmasının qarşısını almaqdan başqa hökumət daha nə etməlidir:

- vergiləri azaltmalı və dövlət xərclərini artırmalı
- √ vergiləri artırmalı və dövlət xərclərini azaltmalı
- yeni hökumətin seçilməsini təşkil etməlidir
- düzgün cavab yoxdur
- bir valyuta növündən digərinə keçməli

116. Gözlənilməyən inflyasiya nə ilə nəticələnir:

- iqtisadiyyatın səmərəliliyinin azalması ilə
- √ bütün cavablar düzgündür
- həyat səviyyəsinin azalması ilə
- gəlir və sərvətlərin yenidən bölüşdürülməsi ilə
- rifah halının azalması ilə

117. Gözlənilməyən inflyasiyadan daha az dərəcədə zərər çəkən iqtisadi agent hansıdır:

- ev təsərrüfatları
- √ dövlət
- firmalar
- düzgün cavab yoxdur
- banklar

118. İnflyasiyadan zərər çəkirlər:

- pul əmanətləri olan insanlar
- √ bütün cavablar düzgündür
- kreditorlar
- restoran sahibləri
- təsbit olunmuş gəlirləri olan insanlar

119. Pulun alıcılıq qabiliyyəti:

- inflyasiya zamanı artır və deflyasiya dövründə azalır
- √ deflyasiya zamanı artır və inflyasiya dövründə azalır
- həm inflyasiya zamanı həm də deflyasiya zamanı azalır
- düzgün cavab yoxdur
- həm inflyasiya zamanı həm də deflyasiya zamanı artır

120. Təklif inflyasiyası ilə bağlı deyil:

- məşqulluğun azalması
- √ məhsul vahidinə olan xərclərin azalması
- resursların qiymətlərinin artması

- təklif şokları
- istehsalın azalması

121. Xərclər inflyasiyası nəyin artmasına səbəb olur:

- buraxılışın həcmnin
- ✓ işsizliyin səviyyəsinin
- investisiyaların
- əmək məhsuldarlığının
- əhalinin gəlirlərinin

122. Tələb inflyasiyasının nəticəsi kimi çıxış edir:

- qiymətlər səviyyəsinin azalması
- ✓ işsizliyin səviyyəsinin artması
- tədaviyə pulun həcmnin artması
- düzgün cavab yoxdur
- buraxılışın həcmnin artması

123. Əksər ölkələrdə yüksək inflyasiyanın səbəbi kimi nəyin kəskin sürətdə artması çıxış edir:

- məcmu xərclərin
- ✓ vergilərin
- iqtisadi resursların qiymətlərinin
- düzgün cavab yoxdur
- pul kütləsinin

124. İnflyasiyanın səviyyəsi ildə 5% təşkil edirsə, belə inflyasiya necə adlanır:

- yüksək
- ✓ mülayim
- dezinflyasiya
- hiperinflyasiya
- çaparaq

125. İnflyasiyanın səviyyəsi həftədə 10% təşkil edirsə, belə inflyasiya necə adlanır:

- yüksək
- ✓ hiperinflyasiya
- çaparaq
- düzgün cavab yoxdur
- mülayim

126. İnflyasiyanın səviyyəsi ayda 20% təşkil edirsə, belə inflyasiya necə adlanır:

- mülayim
- ✓ yüksək
- hiperinflyasiya
- düzgün cavab yoxdur
- çaparaq

127. Qiymətlərin ümumi səviyyəsinin azalması necə adlanır:

- hipoinflyasiya
- ✓ deflyasiya
- hiperinflyasiya
- düzgün cavab yoxdur
- dezinflyasiya

128. İnflyasiya tempinin azalması necə adlanır:

- deflyasiya
- √ dezinflyasiya
- qiymətlərin sıçrayışı
- staqflyasiya
- Fişer effekti

129. Qiymətlər səviyyəsinin çox kəskin artması necə adlanır:

- dezinflyasiya
- √ hiperinflasiya
- deflyasiya
- düzgün cavab yoxdur
- inflyasiya

130. Aşağıdakılardan hansı inflyasiya göstəricisi kimi çıxış edə bilər:

- valyuta məzənnəsi
- √ istehlak qiymətləri indeksi
- Dou-Cons indeksi
- pul kütləsinin artım tempi
- faiz dərəcəsi

131. İstehsal xərclərinin yüksəlməsi ilə qiymətlərin artması nəticəsində baş verən inflyasiya:

- açıq inflyasiya
- √ təklif inflyasiyası
- tələb inflyasiyası
- struktur inflyasiya
- xərclər inflyasiyası

132. İşsizlik haqqında məlumat ona görə doğru deyil ki:

- tsiklik işsizlik mövcuddur
- √ qismən məşğulluq mövcuddur, gizli iqtisadiyyat mövcuddur, tsiklik işsizlik mövcuddur
- qismən məşğulluq mövcuddur
- düzgün cavab yoxdur
- gizli iqtisadiyyat mövcuddur

133. Təklif inflyasiyasını yarada bilən səbəb:

- ticarət balansının mənfi saldosu
- √ əmək haqqı səviyyəsinin artması
- dövlət büdcə kəsirinin artması
- xalis ixracın çoxalması
- ölkənin tədiyyə balansının kəsirinin artması

134. Tam məşğulluq nə deməkdir?

- yuxarıda göstərilənlərin heç biri doğru deyil
- √ əmək qabiliyyəti olan və işləmək istəyən hər bir şəxs işlə təmin olunmuşdur
- bütün əmək qabiliyyətli əhali işlə təmin edilmişdir
- yuxarıda göstəricilərin hamısı doğrudur
- ölkədə işsizliyin olmadığı bir dövr

135. Tsiklik işsizlik hansı dövrdə sıfırdan kiçik olur?

- durğunluq və canlanma dövründə
- √ canlanma və yüksəliş dövründə
- tənəzzül və canlanma dövründə

- tənəzzül və durğunluq dövründə
- yüksəliş və tənəzzül dövründə

136. Məhsulun qiymətinin dəyişməsinin alıcının real gəlirinə və buna uyğun olaraq məhsulun miqdarına təsir göstərməsi:

- mənfəət
- ✓ gəlir effekti
- gəlir faizi
- gəlir
- gəlir norması

137. Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsi metodları hansılardır:

- minimum və nisbi yoxsulluq həddi
- ✓ nisbi və mütləq yoxsulluq həddi
- minimum və mütləq yoxsulluq həddi
- maksimum və nisbi yoxsulluq həddi
- maksimum və mütləq yoxsulluq həddi

138. Açıq inflyasiya hansı formalarda təzahür edir?

- sürüşən inflyasiya və xərclər inflyasiyası formasında
- bütün cavablar düzgündür
- hiperinflyasiya, təklif inflyasiyası və tələb inflyasiyası formasında
- ✓ tələb inflyasiyası, xərclər inflyasiyası və struktur inflyasiyası formasında
- qiymət inflyasiyası və gözləmə adaptasiya olma inflyasiyası

139. Aşağıdakı amillərdən hansı tələb inflyasiyasını yarada bilər?

- ✓ dövlət büdcə kəsirinin artması
- əhalidən tutulan gəlir vergisinin artırılması
- kommunal xidmət qiymətlərinin artırılması
- istehlaka meyllilik həddinin azalması
- neftin qiymətinin artması

140. Dövlət əmtəənin tarazlıq qiymətindən aşağı qiymətə satılması haqqında qərar verirsə, bu zaman:

- kredit faizləri yüksəlir
- ✓ istehsalçının mənfəəti azalır
- istehsalçının mənfəəti artır
- büdcə ödəmələri artır
- istehsalçının mənfəəti sabit qalır

141. Fiskal siyasətin məqsədi:

- ÜDM-un stabil artımını təmin etmək
- ✓ ÜDM-un artımını, iqtisadi resursların səmərəliliyini və qiymətlərin sabitliyini təmin etmək
- sabit vergi siyasəti, iqtisadi resurslardan səmərəli istifadə
- qiymətlərin sabit artımını, iqtisadi artımı, sabit vergini təmin etmək
- büdcənin gəlir və xərclərini təmin etmək

142. Ölçülən işsizlik, faktiki işsizlikdən az ola bilər, beləki:

- özünü işsiz elan edənlərin bəziləri ciddi olaraq iş axtarmaqla məşğul olurlar
- ✓ bəzi işçilər iş tapmaq istəyirlər, ancaq yorulub onu axtarmağı dayandırır
- ölçülən işsizlik öz tərkibinə yeniyetmə işsizliyi daxil etmir
- düzgün cavab yoxdur
- ölçülən işsizlik friksion işsizliyi nəzərə almır

143. Uzunmüddətli dövrdə işçi qüvvəsinin tərkibində işsizlərin payını ifadə edir:

- təbii ikili məşğulluq
- ✓ işsizliyin təbii səviyyəsi
- təbii özüməşğulluq
- düzgün cavab yoxdur
- işsizliyin təbii norması

144. İstehsalın durğunluğu zamanı baş verən işsizlik:

- gizli işsizlik
- ✓ tsiklik işsizlik
- xroniki işsizlik
- düzgün cavab yoxdur
- struktur işsizlik

145. Ouken qanununa görə, işsizliyin səviyyəsinin dəyişməməsi üçün buraxılışın həcmi hansı tempə artmalıdır:

- 0.0
- ✓ 0.03
- 0.02
- 0.04
- 0.01

146. Hər bir insana birbaşa və daha güclü təsir edən makroiqtisadi problem hansıdır:

- əmanətlərin az olması
- ✓ işsizlik
- inflyasiya
- aşağı faiz dərəcəsi
- investisiyaların az olması

147. Tələbin strukturunun dəyişməsi nəyin artmasına səbəb olacaqdır:

- friksion işsizliyin
- ✓ struktur işsizliyin
- tsiklik işsizliyin
- düzgün cavab yoxdur
- könüllü işsizliyin

148. Əgər işsizliyə görə müavinət əmək haqqı dərəcəsinin 95%-ni təşkil edərsə, onda:

- işsizliyin rəsmi səviyyəsi onun həqiqi səviyyəsindən az olacaqdır
- ✓ işsizliyin rəsmi səviyyəsi onun həqiqi səviyyəsindən çox olacaqdır
- iş yerinin axtarılması ilə bağlı işsizliyin səviyyəsi azalacaqdır
- düzgün cavab yoxdur
- bu işsizliyin rəsmi səviyyəsinə təsir göstərməyəcək

149. Faktiki ÜDM o zaman potensial ÜDM-dən üstündür, əgər:

- resurslar tam məşğulluq səviyyəsindədir
- ✓ işsizliyin faktiki səviyyəsi onun təbii səviyyəsindən aşağıdır
- resurslar qismən məşğulluq səviyyəsindədir
- düzgün cavab yoxdur
- friksion işsizlik mövcud deyil

150. Faktiki ÜDM potensial ÜDM-ə hansı halda bərabərdir:

- faktiki işsizliyin səviyyəsi sifira bərabər olduqda
- ✓ tsiklik işsizliyin səviyyəsi sifira bərabər olduqda
- struktur işsizliyin səviyyəsi sifira bərabər olduqda

- düzgün cavab yoxdur
- təbii işsizliyin səviyyəsi sifra bərabər olduqda

151. Hazırda işsizliyin təbii səviyyəsi təqribən nəyə bərabərdir:

- 2-3%
- ✓ 5-6%
- 9-10%
- düzgün cavab yoxdur
- 8-9%

152. Tam məşğulluq şəraitində müşahidə olunur:

- işsizliyin heç bir növü
- tsiklik işsizlərə
- işsizliyin hər iki növü
- ✓ friksion işsizlərə
- düzgün cavab yoxdur

153. İşsizliyin təbii səviyyəsi nə zaman artacaqdır:

- minimal əmək haqqı dərəcəsi azaldıqda
- ✓ işsizliyə görə dövlət müavinətlərini heç bir kəs almadıqda
- ticarət balansının saldosu sifra bərabər olduqda
- dövlət büdcəsi balanslaşdırılmış olduqda
- friksion işsizlik mövcud olduqda

154. İqtisadiyyat üçün normal hesab olunan işsizlik hansıdır:

- yüksək əmək haqqı ilə şərtləndirilən işsizlik
- ✓ işsizliyin təbii səviyyəsi
- resursların qiymətlərinin artması ilə şərtləndirilən işsizlik
- məcmu tələb azlığı ilə şərtləndirilən işsizlik
- işsizliyə görə müavinətlərin aşağı ölçüləri ilə şərtləndirilən işsizlik

155. Struktur işsizlərə misal ola bilər:

- başqa şəhərə köçməsi səbəbindən iş yerindən azad olunan proqramçı
- ✓ avtomobil sənayesində çalışan və robotla əvəz olunan fəhlə
- qış aylarında işsiz qalan inşaatçı
- düzgün cavab yoxdur
- resessiyanın baş verməsi səbəbindən iş yerini itirmiş fəhlə

156. İqtisadiyyatda baş verən sahəvi dəyişikliklər nəyin artmasını şərtləndirir:

- friksion işsizliyin
- ✓ struktur işsizliyin
-) tsiklik işsizliyin
- düzgün cavab yoxdur
- gizli işsizliyin

157. Friksion işsizlərin tərkibinə daxil edilmir:

- ali məktəbi bitirmiş, amma hələ iş yerini tapmayan gənc
- ✓ uzun müddətə xəstələnmiş müəllim
- iş yerini tapıb, lakin hələ işə başlamayan fəhlə
- düzgün cavab yoxdur
- öz xahişi ilə işdən çıxan prezidentin köməkçisi

158. Aşağıdakı iddialardan hansı yanlıştır - friksion işsizlik:

- işsizliyə görə müavinətlərə uyğun artır
- ✓ işçi qüvvəsinin strukturunun iş yerlərinin strukturuna uyğun olmaması ilə bağlıdır
- cəmiyyət üçün arzu olunandır
- düzgün cavab yoxdur
- işləmək istəyən, lakin iş yeri axtarışını dayandıran insanları daxil etmir

159. Tam işsizlik şəraitində friksion işsizliyin səviyyəsi:

- struktur işsizliyin səviyyəsindən aşağıdır
- ✓ tsiklik işsizliyin səviyyəsindən yuxarıdır
- bir faizdən aşağıdır
- birmənalı söyləmək mümkün deyil
- sifira bərabərdir

160. Friksion işsizlik o zaman baş verir ki:

- iqtisadi tənəzzül şəraitində firmalar iş yerlərini ixtisar edir
- ✓ fəhlələr iş yerlərinin tərk edir və yeni iş yerinin axtarışını dayandırirlar
- iqtisadiyyatda texnoloji dəyişiklər baş verir
- düzgün cavab yoxdur
- fəhlələr yeni iş yeri axtarmaq üçün iş yerlərini tərk edirlər

161. Aşağıda göstərilən hansı hallarda friksion işsizlik baş vermir:

- fəhlələr iş yerində bərpa olmalarını gözləyirlər
- ✓ iqtisadiyyatda struktur dəyişikliklər baş verir
- bəzi firmalar iflasa uğrayırlar
- düzgün cavab yoxdur
- fəhlələr yeni iş yeri axtarmaq üçün iş yerlərini tərk edirlər

162. İqtisadiyyatda tənəzzülün baş verməsi nəticəsində iş yerini itirən işçi hansı kateqoriyaya aid edilir:

- friksion işsizlərə
- ✓ tsiklik işsizlərə
- struktur işsizlərə
- düzgün cavab yoxdur
- könüllü işsizlərə

163. Öz xahişi ilə işdən çıxmış, iş yeri axtaran, amma hələ ki onu tapa bilməyən işçi hansı kateqoriyaya aid edilir:

- işçi qüvvəsi tərkibinə daxil edilməyənlərə
- ✓ friksion işsizlərə
- tsiklik işsizlərə
- struktur işsizlərə
- natamam iş günü məşğul olanlara

164. İş yeri tapmaq ümidini itirmiş və iş axtarışını dayandırmış insan:

- friksion işsizlərə aid edilir
- ✓ daha işçi qüvvəsi tərkibinə daxil edilmir
- struktur işsizlərə aid edilir
- tsiklik işsizlərə
- minimal əmək haqqı ilə bağlı qanuna müvafiq müavinətlə təmin olunur

165. Əgər insan xəstədir və müvəqqəti işləmirsə, onu hansı kateqoriyaya aid edirlər:

- tsiklik işsizlərə
- struktur işsizlərə
- ✓ məşğul olanlara

- işçi qüvvəsi tərkibinə daxil edilməyənlərə
- friksion işsizlərə

166. İşsizlər kateqoriyasına aiddir:

- möhkəm şaxtaların olması səbəbindən işləməyən tikinti işçisi
- ✓ rəhbərlik tərəfindən proqramçı kurslarına göndərilmiş makinaçı
- birmənalı söyləmək mümkün deyil
- düzgün cavab yoxdur
- artıq işləmək istəməyən avtomexanik

167. İşçi qüvvəsinin tərkibinə daxil edilir:

- təqaüdə çıxmış pensiyaçı
- ✓ yarım ştat satıcı işləyən evdar qadın
- məhkum edilmiş cinayətkar
- düzgün cavab yoxdur
- iş yeri tapmaq ümidini itirmiş müəllim

168. Tam iş günü işləməyən və aktiv başqa iş yeri axtaran, lakin onu tapa bilməyən insan hansı kateqoriyaya aid edilir:

- işçi qüvvəsinin tərkibinə daxil edilməyənlərə
- ✓ məşğul olanlara
- iş yeri tapmaq ümidini itirənlərə
- birmənalı söyləmək mümkün deyil
- işsizlərə

169. Əgər insan xəstədirsə və daha işləyə bilmirsə, o hansı kateqoriyaya aid edilir:

- iş yeri tapmaq ümidini itirənlərə
- ✓ işçi qüvvəsinə daxil edilməyənlərə
- işsizlərə
- düzgün cavab yoxdur
- məşğul olanlara

170. Əgər insan xəstədirsə və müvəqqəti işləyə bilmirsə, o hansı kateqoriyaya aid edilir:

- tam iş günü məşğul olmayanlara
- ✓ məşğul olanlara
- iş yeri tapmaq ümidini itirənlərə
- düzgün cavab yoxdur
- işçi qüvvəsinə daxil edilməyənlərə

171. İşləməyən və ev işləri ilə məşğul olan insan hansı kateqoriyaya aid edilir:

- iş yeri tapmaq ümidini itirənlərə
- ✓ işçi qüvvəsinə daxil edilməyənlərə
- məşğul olanlara
- düzgün cavab yoxdur
- işsizlərə

172. Tez bir zamanda yeni iş yeri əldə etməyə ümid edən insan hansı kateqoriyaya aid edilir:

- məşğul olanlara
- ✓ işsizlərə
- işçi qüvvəsinə aid olmayanlara
- düzgün cavab yoxdur
- tam iş günü məşğul olmayanlara

173. Aşağıdakılardan hansı işsizliyin səviyyəsinin azalmasına səbəb olmur:

- iş yerini axtarmasını dayandırmış insanların sayının artması
- ✓ məşğulların və işçi qüvvəsinin sayının bərabər ixtisarı
- məşğulların sayının artırılması
- düzgün cavab yoxdur
- işsizlərin sayının azaldılması

174. İşsizliyin səviyyəsi nəyin faizlə nisbəti kimi hesablanır:

- işləməyənlərin işləyənlərin sayına
- ✓ işsizlərin işçi qüvvəsinin sayına
- işsizlərin əmək qabiliyyətli əhalinin sayına
- işsizlərin məşğul olanların sayına
- işləməyənlərin işçi qüvvəsinin sayına

175. İnsan o zaman işsiz hesab edilir ki, əgər:

- iş yeri yoxdur və iş axtarmır
- ✓ iş yeri tapıb, lakin hələ işə başlamayıb
- hərbi xidmətdədir
- düzgün cavab yoxdur
- evdəki işlərlə məşğuldur

176. İnsan o zaman işsiz sayılmır, əgər:

- yeni iş yerinə çıxmasını gözləyir
- ✓ məktəbə gedir
- işləmir və iş yeri axtarır
- düzgün cavab yoxdur
- müvəqqəti işdən azad olunub

177. İşsizliyin səviyyəsi hesablanarkən işsizlərə aid edilir:

- uşaqlar
- ✓ işsizliyə görə müavinət alanlar
- evdar qadınlar
- iş yerləri olmayan bütün insanlar
- yalnız 18 yaşından yuxarı olanlar

178. Makroiqtisadiyyatda investisiya kimi qəbul edilir

- Qeyri-real maliyyə aktivlərinin əldə edilməsi
- Məhsul istehsalına çəkilən xərclər
- yeni kapitalın istehsalının maddi əşya elementlərinin yaradılması
- Real maliyyə aktivlərinin əldə edilməsi
- ✓ Cari ildə istehsal olunmuş və istehlak edilmiş əmtəə material qiymətləri

179. Birbaşa xarici investisiya dedikdə nə başa düşülür:

- xarici firmanın səhmlərinin alınması
- yerli firmanın səhmlərinin alınması
- yerli firmaya borc verilməsi
- xarici firmaya maliyyə vəsaitinin faizlə verilməsi
- ✓ xaricdə öz istehsalının yaradılması

180. Əgər məcmu tələb məcmu təklifdən azdırsa (AD kiçikdir AC) və sahibkar qiyməti aşağı salırsa, onda milli gəlir:

- kəskin artacaq
- artacaq
- dəyişməyəcək

- √ aşağı düşəcək
- düzgün cavab yoxdur

181. Əgər istehsalın artması böyük vaxt və resurs məsrəfləri tələb etmərsə, onda:

- təklif qanunu fəaliyyət göstərir
- təklif əyrisi daha dikdir
- əmtənin qiyməti sabit olacaq
- əmtəyə tələb yüksək olacaq
- √ təklif əyrisi daha az mailli şəkllə malik olur

182. Əgər əmtəyə təklif və tələb artırsa, onda:

- tarazlı qiymət artar
- heçnə dəyişməz
- əmtənin tarazlı həcmi azalar
- √ əmtənin tarazlı həcmi artar
- tarazlı qiymət azalar

183. Əgər iki əmtə üçün qiymət üzrə çarpaz elastiklik 2-yə bərabərdirsə, onda bu o deməkdir ki,

- bu əmtələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- bir əmtənin qiyməti ikinci əmtənin qiymətindən 2 dəfə aşağıdır
- bir əmtəyə tələb digər əmtəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bir əmtənin qiyməti digər əmtənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır
- √ bu əmtələr qarşılıqlı tamamlayandirlar

184. İnvestisiya kapitalının optimal həcmi dedikdə:

- mövcud texnologiya əmək məhsuldarlığını artırır
- mövcud texnologiya intensivliyi artırır
- mövcud texnologiya məhsulun maya dəyərini aşağı salır
- √ mövcud texnologiya maksimum gəliri təmin edir
- mövcud texnologiya istehlakın həcmi artırır

185. İnvestisiyanın həcminə və dinamikasına təsir edən amillər:

- xalis məhsulun real həcmi dəyişməsi və faiz dərəcəsi
- düzgün cavab yoxdur
- məcmu ictimai məhsulun real həcmi dəyişməsi
- √ milli gəlirin real həcmi dəyişməsi və real faiz dərəcəsi
- ümumi daxili məhsulun real həcmi dəyişməsi

186. Əhali gəlirlərinin səviyyəsindən asılı olaraq indeksasiya sistemində hansı yanaşma prosesinə üstünlük verilir?

- normal yanaşma
- √ diferensial yanaşma
- birbaşa yanaşma
- düzgün cavab yoxdur
- birbaşa yanaşma

187. Nəyin dərəcəsinin artması nəticəsində məcmu tələb artır:

- əmək
- vergi
- faiz
- düzgün cavab yoxdur
- √ əmək haqqı

188. Dövlət siyasətinin hansı tədbiri məcmu tələbi artırma bilər:

- ✓ vergilərin və dövlət tədarükünün bərabər artması
- məcburi ehtiyatlar normasının artırılması
- işsizliyə görə müəvənatların ödənilməsinin azadılması
- dövlətin ictimai işlərə görə xərclərinin azaldılması
- düzgün cavab yoxdur

189. Məcmu təklifin şoku hansı halda baş vermir:

- quraqlıq məhsulu məhv etdikdə
- neft karteli neftin dünya qiymətini artırdıqda
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ mərkəzi bank pul təklifini artırdıqda
- həmkarlar ittifaqı əmək haqlarının artırılmasına nail olduqda

190. Məcmu tələbin neqativ şokunun səbəbi ola bilər:

- ✓ pul kütləsinin azalması
- vergilərin azalması
- əmək məhsuldarlığının azalması
- düzgün cavab yoxdur
- faiz dərəcələrinin azalması

191. Dövlət xərclərinin hansı maddəsinin artması məcmu təklifi azalda bilər:

- müdafiə xərclərinin
- ✓ dövlət aparatının saxlanılmasına görə xərclərin
- elmin inkişafına yönəldilən xərclərin
- bütün cavablar düzgündür
- səhiyyə xərclərinin

192. Aşağıdakılardan hansının həcmi dövlət büdcəsinin vəziyyətinə təsir edir:

- ✓ bütün cavablar düzgündür
- məcmu buraxılışın
- vergi dərəcələrinin
- dövlət gəlirlərinin
- məcmu gəlirin

193. Uzunmüddətli dövrdə qiymətlər səviyyəsinin artmasına gətirib çıxarır:

- əmək məhsuldarlığının azalması
- ✓ bütün cavablar düzgündür
- işsizliyin təbii səviyyəsinin artması
- vergilərin azalması
- pul təklifinin artması

194. Uzunmüddətli dövrdə məcmu tələbin dəyişməsi təsir edir:

- nə qiymətlər səviyyəsinə, nə də buraxılış həcminə təsir etmir
- birmənalı söyləmək olmaz
- həm qiymətlər səviyyəsinə, həm də buraxılış həcminə
- buraxılış həcminə, amma qiymətlər səviyyəsinə təsir etmir
- ✓ qiymətlər səviyyəsinə, amma buraxılış həcminə təsir etmir

195. C.Keyns hesab edirdi ki, əmanətlərin həcmi asılıdır:

- faiz dərəcəsi
- fərdinin nələrə üstünlük verməsindən
- pulun təklifinin artım tempindən

- istehlakçının yaşayış yerindən
- ✓ sərəncamda olan gəlirin səviyyəsindən

196. Nəyin artması məcmu təklifin azalmasına səbəb olacaqdır:

- milli pul vahidinin valyuta məzənnəsinin
- düzgün cavab yoxdur
- qiymətlər səviyyəsinin
- ✓ işsizliyin səviyyəsinin
- dövlət büdcəsinin kəsirinin

197. Məcmu tələbin tərkib hissəsi deyil:

- investisiya xərcləri
- dövlət tədarükü
- istehlak xərcləri
- xalis ixrac
- ✓ vergilər

198. Məcmu tələb əyrisinin mənfi mailliyi hansı effektlə izah oluna bilər:

- gəlir
- düzgün cavab yoxdur
- miqyas
- ✓ real pul ehtiyatları
- əvəzetmə

199. Məcmu tələb əyrisi onu göstərir ki:

- qiymətlər səviyyəsinin artması zamanı məcmu xərclərin həcmi azalır
- qiymətlər səviyyəsinin azalması zamanı buraxılışın faktiki həcmi azalır
- düzgün cavab yoxdur
- qiymətlərin hər hansı səviyyəsində buraxılışın faktiki tarazlı həcmnin müxtəlif səviyyəsi mövcuddur
- ✓ qiymətlər səviyyəsinin artması zamanı buraxılışın faktiki həcmi artır

200. Məcmu tələb əyrisi nə zaman sağa doğru sürüşəcəkdir:

- qiymətlərin səviyyəsi artırsa
- düzgün cavab yoxdur
- qiymətlər səviyyəsinin azalması gözlənilirsə
- ✓ milli pul vahidinin valyuta məzənnəsi aşağı düşürsə
- ev təsərrüfatlarının borcu artırsa

201. Məcmu təklifin azalması ilə bağlı inflyasiyanın səbəbi ola bilməz:

- resursların məhsuldarlığının azalması
- düzgün cavab yoxdur
- məhsulvahidinə olan xərclərin artması
- kollektiv müqavilələrin bağlanması zamanı həmkarlar ittifaqının sərt mövqeyi
- ✓ pul təklifinin azalması

202. Avtomatik tənzimləyicilər:

- düzgün cavab yoxdur
- işsizliyin qarşısını alırlar
- iqtisadiyyatda tam məşğulluğu təmin edirlər
- iqtisadi artımın sürətləndirilməsini şərtləndirə bilərlər
- ✓ sabit vergi dərəcəsi və dəyişməz transfert proqramları şəraitində fəaliyyət göstərirlər

203. Avtomatik tənzimləyici kimi çıxış etmir:

- progressiv gəlir vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- mütənasib gəlir vergisi
- korporasiyaların mənfəətinə görə vergi
- ✓ akkord vergisi

204. Avtomatik tənzimləyici kimi çıxış edir:

- hökumətin hərbi xərcləri
- bütün cavablar düzgündür
- dövlət təhsilinə görə xərclər
- ✓ işsizliyə görə müavinətlərin ödənilməsinə görə xərclər
- kosmik gəminin yaradılmasına görə xərclər

205. İnvestisiya xərclərinə nə təsir edir:

- faiz dərəcəsinin səviyyəsi
- istehsal avadanlığının yüklənməsi səviyyəsi
- texnologiyada dəyişikliklər
- ✓ bütün cavablar düzgündür
- sahibkarların optimist və ya pessimist gözləmələri

206. AS əyrisinin klassik variantı göstərir ki, uzunmüddətli dövrdə məcmu tələbin dəyişməsi:

- məhsulun həcmində və qiymət səviyyəsində təsir etmir
- qiymət səviyyəsində təsir etdiyi kimi məhsul həcmində də təsir edir
- bank faizləri qiymət səviyyəsində təsir edir
- məhsulun həcmində təsir edir, qiymət səviyyəsində yox
- ✓ məhsulun həcmində təsir etmir, yalnız qiymət səviyyəsində təsir edir

207. İqtisadi şok anı və iqtisadi siyasətin cavab tədbirlərinin qəbul edildiyi an arasındakı dövr:

- stimullaşdırıcı xarici ticarət siyasəti
- ✓ daxili sabitləşmə siyasəti
- stimullaşdırıcı siyasət
- xarici sabitləşmə siyasəti
- düzgün cavab yoxdur

208. Əgər məcmu tələb məcmu təklifdən azdırsa və sahibkar qiyməti aşağı salırsa, onda milli gəlir:

- dəyişməyəcək
- sabit qalacaq
- artacaq
- ✓ aşağı düşəcək
- düzgün cavab yoxdur

209. Məcmu təklif nəyin dəyəridir:

- bütün cavablar düzgündür
- ümumi ictimai məhsulun
- sərəncamda olan gəlirin
- ümumi daxili məhsulun
- ✓ satışa təqdim edilən bütün son məhsul və xidmətlərin

210. AD-AS modelində iqtisadi artım necə təsvir edilə bilər:

- düzgün cavab yoxdur
- məcmu tələb əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə
- qısamüddətli məcmu təklif əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə

- √ uzunmüddətli məcmu təklif əyrisinin sağa doğru sürüşməsi ilə
- qısamüddətli tələb əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə

211. Faiz dərəcəsinin azalması ilə:

- pul kütləsinə tələb azalır
- pul kütləsinə tələb dəyişmir
- düzgün cavab yoxdur
- likvid formada vəsait istəyənlərin sayı azalır
- √ pul kütləsinə tələb artır

212. Qısamüddətli dövrdə fiskal siyasətin xarici balansla yekun təsiri bir çox hallarda

- səmərəli pul-vergi siyasətindən asılıdır
- ticarət balansının profisitliyindən asılıdır
- ticarət balansının defisitliyindən asılıdır
- √ kapitalın mobillik dərəcəsinə asılıdır
- faiz dərəcələrinin səviyyəsinə asılıdır

213. Müəssisələrin və firmaların daxili bazarlarda satdığı xalq istehlakı mallarına və onların göstərdiyi xidmətlərə qoyulan dolaylı vergi:

- dövriyyə vergisi
- tədiyyə vergisi
- dolaylı vergi
- √ aksizlər
- birbaşa vergilər

214. C.M.Keyns "Çerçillin siyasətinin iqtisadi nəticələri" məqaləsində o dövlətin fəaliyyətini tənqid edirdi:

- düzgün cavab yoxdur
- məcmu təklifin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar
- məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- √ məcmu tələbin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar

215. Əgər əmtəyə təklif və tələb artırsa, onda:

- tarazlı qiymət azalar
- heçnə dəyişməz
- tarazlı qiymət artar
- əmtənin tarazlı həcmi azalar
- √ əmtənin tarazlı həcmi artar

216. Stimullaşdırıcı pul-kredit siyasətinə hansı tədbir aiddir?

- qızıl-valyuta ehtiyatlarının artması
- pul kütləsinin artımı
- büdcə xərclərinin artması
- mənfəət vergisinin azalması
- √ mərkəzləşdirilmiş kreditlərə görə faiz dərəcəsinin azalması

217. Pul-kredit siyasətinin alətlərinə aid deyil:

- Açıq bazarda əməliyyatlar
- Məcburi ehtiyat normasının dəyişdirilməsi
- Pul emissiyası
- Mərkəzi Bank tərəfindən uçot dərəcəsinin dəyişdirilməsi
- √ vergi dərəcələrinin dəyişdirilməsi

218. Elmi-texniki inqilabın təsiri altında baş verən, sosial iqtisadi tərəqqi nə ilə müşayiət olunur:

- informasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
- əhalinin maddi rifah halının yüksəlməsi ilə
- səhiyyə sisteminin sürətli inkişafı ilə
- ✓ onun strukturunun artması və dəyişməsi ilə
- insan amilinin rolunun artması ilə

219. Cəmiyyətdə əhali mobilliyinin formaları hansılardır:

- əhali, demoqrafik, iqtisadi mobillik
- iqtisadi, əhali, sosial mobillik
- demoqrafik, sosial, əhali mobilliyi
- ✓ demoqrafik, sosial, iqtisadi mobillik
- sosial, əhali, iqtisadi mobillik

220. İqtisadi aktiv əhali və ya iş qüvvəsi hərəkətinin bütün formalarını əhatə edən mobillik:

- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu
- gözlənilən gəlir, təhsil
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, təhsilin səviyyəsi
- ✓ adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu, təhsilin səviyyəsi
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul

221. Mövcud ölkədə orta səviyyədə yaşamağa imkan verən minimal istehlak səbətinin dəyərinin göstəricisi:

- mütləq yoxsulluq həddi
- minimum istehlak büdcəsi
- yoxsulluq
- ✓ nisbi yoxsulluq həddi
- yaşayış minimumu

222. Aşağıdakılardan hansılar yüksəliş fazasının əlamətlərinə daxil deyil?

- qiymətlərin aşağı düşməsi
- iqtisadi kapital qoyuluşlarının çoxalması
- texniki resurslardan istifadənin sabitləşməsi
- işçi qüvvəsinə tələbin artması
- ✓ qiymətlərin aşağı düşməsi, işçi qüvvəsinə tələbin artması

223. Xaricdə fəaliyyət göstərən iqtisadi subyektlərlə və xarici institutlarla təmsil olunur:

- iqtisadi konyunktura
- firma
- ✓ xarici bölmə
- ümumiləşdirilmiş bazarlar
- real kapital bazarı

224. Uzunmüddətli dövrdə iqtisadiyyatda məhsul buraxılışı nə ilə müəyyənləşir:

- qiymət səviyyəsinə təsir ilə
- əhalinin seçimi ilə
- pul təklifi, dövlət xərclərinin səviyyəsi və vergilərlə
- faiz dərəcəsinin səviyyəsi ilə
- ✓ kapitalın və əməyin həcmi və istifadə olunan texnologiya ilə

225. Multiplikator göstərir ki:

- investisiyanın artdığı şəraitdə ÜMM-un artımı müşahidə olunmur
- investisiyanın artımı bazar tarazlığından asılıdır
- tələb əyrisini sağa istiqamətləndirir

- investisiyanın artması ÜMM-un artımında artan effektə səbəb olur
- ✓ investisiyanın artması ÜMM-un analoji artımına səbəb olur

226. Keynesçi nəzəriyyəsinə görə istehsalın səviyyəsi nə ilə müəyyən olunur:

- tam məşqulluq səviyyəsi ilə
- ✓ məcmu tələbin miqyası ilə
- faiz dərəcəsinin səviyyəsi ilə
- düzgün cavab yoxdur
- pula olan tələblə

227. Əgər hökumət buraxılış həcmi artırmaq fikrində olsa o, nəyi azaltmalıdır:

- büdcə kəsirinin həcmi
- transfert ödəmələrini
- dövlət tədarükünü
- bütün cavablar düzgündür
- ✓ vergiləri

228. Keynesçi istiqamətinin nümayəndələri vergilərin nəyə təsirini nəzərdən keçirirlər:

- məcmu təklifə
- ✓ məcmu tələbə
- dövlət büdcəsinin vəziyyətinə
- bütün cavablar düzgündür
- iqtisadi artıma

229. Əgər iqtisadiyyatda resessiya baş veribsə, hökumət iqtisadiyyatı stabilləşdirməkdən ötrü nəyi azaltmalıdır:

- ✓ vergiləri
- bütün cavablar düzgündür
- dövlət büdcəsi kəsirinin həcmi
- dövlət tədarükünü
- transfert ödəmələri

230. Keynesçi modelinə görə istehlak xərclərinin ən vacib amili kimi çıxış edir:

- faiz dərəcəsinin səviyyəsi
- ✓ gəlirin səviyyəsi
- istehlak borcunun səviyyəsi
- istehlakçıların gözləmələri
- sərvətin həcmi

231. Avtomatik tənzimləyicilərə aid edilmir:

- fermerlərə subsidiyalar
- bütün cavablar düzgündür
- işsizliyə görə müəvənatlar
- yoxsulluğa görə müəvənatlar
- ✓ əlilliyə görə müəvənatlar

232. İstehlaka meyilliyyətin son həddi nədir:

- əlavə məhsulun istehlakına görə xərclər
- bütün cavablar düzgündür
- istehlakın faizlə dəyişməsinin qiymətlər səviyyəsinin faizlə dəyişməsinə nisbəti
- istehlakın dəyişməsinin qiymətlər səviyyəsinin dəyişməsinə nisbəti
- ✓ istehlakın dəyişməsinin gəlirin səviyyəsinin dəyişməsinə nisbəti

233. Klassik modelə əsasən əmək haqqının artması nəyə gətirib çıxarır:

- inflyasiyaya
- büdcə profisitinə
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ işsizliyə
- buraxılış həcmnin artmasına

234. Klassik modeldə əsas müddəalardan biri ondan ibarətdir ki:

- əmtələrin qiyməti sərtidir
- bütün cavablar düzgündür
- ✓ iqtisadiyyat tam məşğulluq səviyyəsində özü-özünü tarazlaşdırır
- əmanətlər həmişə investisiyalardan çoxdur
- inflyasiya ciddi iqtisadi problem hesab olunmur

235. Klassik modeldə əmanətləri şərtləndirən əsas amil hansıdır:

- əmək haqqı dərəcəsi
- əmanətçilərin üstünlük verməsi
- sərəncamda olan gəlirin həcmi
- ev təsərrüfatlarının yığdığı sərvətin həcmi
- ✓ faiz dərəcəsi

236. Klassik modeldə məcmu tələb əyrisi:

- ✓ şaqulidir
- düzgün cavab yoxdur
- üfüqidir
- müsbət mailliyə malikdir
- mənfi mailliyə malikdir

237. Klassik modeldə investisiyaları şərtləndirən əsas amil hansıdır:

- investorların üstünlük verməsi
- pul təklifi
- investisiyaların daxili verim norması
- ✓ faiz dərəcəsi
- qiymətlər səviyyəsi

238. Keynsçi nəzəriyyəsinə əsasən məcmu təklif əyrisi:

- düzgün cavab yoxdur
- müsbət mailliyə malikdir
- mənfi mailliyə malikdir
- ✓ şaqulidir
- üfüqidir

239. Keynsçi modelinə əsasən investisiyanın ən vacib amili nədir:

- düzgün cavab yoxdur
- milli gəlirin səviyyəsi
- sərvətin həcmi
- ✓ investora həvəsi və gözləmələri
- faiz dərəcəsinin səviyyəsi

240. Faiz dərəcəsi effektinin müəllifi kimdir:

- Marşall
- Fişer
- ✓ Keyns

- düzgün cavab yoxdur
- Piqu

241. Stimullaşdırıcı fiskal siyasətin tədbiri kimi nəyin artması çıxış edir:

- vergilərin
- pul təklifinin
- düzgün cavab yoxdur
- faiz dərəcəsinin
- ✓ dövlət tədarükünün

242. Dövlət xərclərinin azalması nəyə səbəb olacaqdır:

- qiymətlər səviyyəsinin artmasına
- pul təklifinin azalmasına
- ✓ məşqulluğun səviyyəsinin azalmasına
- məcmu təklifin azalmasına
- buraxılışın həcmi azalmasına

243. C.Keyns hesab edirdi ki, investisiyanın həcmi hər şeydən əvvəl asılıdır:

- faiz dərəcəsi
- mənfəətin miqdarından
- qiymətlər səviyyəsi
- sərəncamda olan gəlirin miqdarından
- ✓ kapitalın son hədd effektivliyindən

244. Tarazlığın istənilən məşğulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi

- dövlətin qiymət siyasətidir
- dövlətin tənzimləmə siyasətidir
- dövlətin fiskal siyasətidir
- ✓ dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir
- dövlətin monetar siyasətidir

245. Maliyyə sisteminin başlıca həlqəsi:

- büdcədən kənar dövlət fondları
- dövlət müəssisələri
- Maliyyə Nazirliyi
- ✓ dövlət büdcəsi
- Mərkəzi Bank

246. Əgər istehlakla bağlı son hədd meyli (MRS)=0 olarsa:

- istehlaka gedən hissə azalacaq
- ✓ bu halda gəlirin artan hissəsi yığılacaqdır
- bu halda gəlirin bir hissəsi yığıma gedəcək
- bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq
- bu halda gəlirin artan hissəsi istehlak olunacaq

247. Əmanətin həcminə təsir edən amillər:

- faiz norması, istehlakın və yığımın həcmi
- gəlirin həcmi və yığıma gedən hissəsi
- faiz norması, istehlakın həcmi
- bütün cavablar düzgündür
- ✓ gəlirin həcmi, istehlakın həcmi, faiz norması, psixoloji amil

248. Cini əmsalının daha da çox olması:

- əhali gəlirlərində bərabərsizlik sıfıra bərabər olur
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik bərabərləşir
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da azalır
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik sabitdir
- ✓ əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da çoxalır

249. İstehlakın həcminə təsir edən amillər:

- psixoloji amil, alıcının zövqü
- gəlirlərin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- qiymətlərin səviyyəsi, alıcının zövqü
- ✓ gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
- psixoloji amil, yığının həcmi

250. Aşağıdakılardan biri əhali gəlirlərinə daxil deyil:

- natural gəlirlər
- pul gəlirləri
- ✓ nisbi gəlirlər
- real gəlirlər
- nominal gəlirlər

251. Gəlirin istehlak edilməyən, yığma yönəldilən hissəsi:

- istehlak
- izafi dəyər
- izafi məhsul
- gəlirin həcmi
- ✓ əmanət

252. Gəlirlərin dəyişməsinin investisiyaların dəyişməsindən asılılığını xarakterizə edən əmsal:

- multiplikator
- istehlakçı arzusu
- investisiya arzusu
- yığım etmək arzusu
- ✓ akselerator

253. Dövlət büdcəsinin defisiti aşağıdakılardan hansının hesabına maliyyələşdirilə bilər:

- dövlət müəssisələrinin mənfəəti hesabına
- qızıl ehtiyatdan vəsaitin ayrılması hesabına
- müəssisənin rentabelliyyəsinin artması hesabına
- pul emissiyası hesabına
- ✓ əlavə vergilərin daxil olmasından

254. Aşağıdakılardan hansı büdcə kəsirinin səbəbidir?

- istehlakın azalması
- düzgün cavab yoxdur
- iqtisadiyyatın hərbiyəyə çevrilməsi
- fəvqəladə baş verən hadisələr
- ✓ iqtisadiyyatda tənəzzül

255. Əgər dövlət bütün məmulatlarına yüksək vergilər tətbiq edərsə, onda bütün məmulatları bazarında hansı dəyişikliklər baş verər?

- həm tarazlı qiymət, həm də tarazlı həcm azalar
- dəyişməz tarazlı qiymət zamanı tarazlı həcm aşağı düşər
- tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm dəyişməz qalar

- ✓ tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm aşağı düşər
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı həcm yüksələr

256. Bütçə sistemi vasitəsilə bütçənin hansı funksiyaları reallaşır:

- nəzarətedici, həvəsləndirici
- təkrar istehsal, tənzimləyici
- tənzimləyici, nəzarətedici
- ✓ bölüşdürücü, nəzarətedici
- həvəsləndirici, bölüşdürücü

257. Dövlətin yerli bütçələrə və hüquqi şəxslərə maliyyə dəstəyinin formaları:

- gəlirlər, dotasiyalar, subsidiyalar
- gəlirlər, bütçə ssudaları, subvensiya, subsidiya
- subvensiya, dotasiya, xərclər, bütçə ssudaları
- ✓ bütçə ssudaları, dotasiya, subvensiya, subsidiya
- bütçə ssudaları, xərclər, subvensiyalar

258. Dövlətin öz vətəndaşlarına və hüquqi şəxslərinə borcu:

- düzgün cavab yoxdur
- uzunmüddətli borc
- ortamüddətli borc
- qısamüddətli borc
- ✓ daxili borc

259. Fiskal siyasət nə deməkdir?

- məcmu tələb və məcmu təklifin tənzimlənməsi
- vergilərin məhdudlaşdırıcı rolu
- vergi dərəcələrinin tənzimlənməsi siyasəti
- ✓ bütçə gəlirləri və xərclərinin tənzimlənməsi siyasəti
- bütçə xərclərinin əsas istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi siyasəti

260. Gəlirin dərəcəsindən asılı olmayaraq vergi dərəcəsi sabit qalır:

- xüsusi vergilər
- reqressiv vergilər
- sabit vergilər
- mütərəqqi vergi
- ✓ proporsional vergi

261. Tutulma xarakterinə görə vergi dərəcələrini müəyyənləşdirin:

- sabit, dolay, mütərəqqi, reqressiv
- sabit, birbaşa, mütərəqqi, reqressiv
- sabit, birbaşa, proporsional, reqressiv
- sabit, dolay, proporsional, reqressiv
- ✓ sabit, proporsional, mütərəqqi, reqressiv

262. Vergi dərəcəsi ilə vergi güzəştlərinin məcmusuna nə deyilir?

- vergiqoyma
- vergi dərəcəsi
- ✓ vergi rejimi
- vergi güzəştləri
- vergi payı

263. Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı müxtəlif subyektlər olduğu halda, bu hansı vergidir:

- ümumi vergi
- xüsusi vergi
- azad vergi
- birbaşa vergi
- ✓ dolayı vergi

264. Vergilərin artması zamanı nə baş verir?

- məcmu tələb azalır
- məcmu təklif artır
- məcmu təklif azalır
- ✓ məcmu tələb və təklif azalır
- məcmu tələb və təklif artır

265. Verginin funksiyaları hansılardır:

- fiskal, sosial, gəlirlilik, tənzimləyici
- düzgün cavab yoxdur
- fiskal, aydınlıq, sosial, tənzimləyici, nəzarətedici
- fiskal, bölüşdürücü, ədalətlik, nəzarətedici
- ✓ fiskal, sosial, tənzimləyici, yenidən bölüşdürücü, nəzarət

266. Cini əmsalının daha da çox olması təqdirdə:

- əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da azalır
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik sabitdir
- ✓ əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da çoxalır
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik bərabərləşir
- əhali gəlirlərində bərabərsizlik sıfıra bərabər olur

267. Əgər əmtənin qiyməti tələb və təklif ayrılarının kəsişmə nöqtəsindən yüksəkdirsə, onda

- həç nə baş verməz
- əmtə defisiti meydana çıxar
- təklifin həcmi azalar
- ✓ əmtə artıqlığı əmələ gələr
- tələbin həcmi artar

268. Əmək bazarının funksiyaları hansılardır:

- ✓ sosial və iqtisadi
- iqtisadi və bölüşdürücü
- düzgün cavab yoxdur
- tənzimləyici və bölüşdürücü
- sosial və bölüşdürücü

269. Bir məşğul olana və ya əhalinin adambaşına düşən gəlirlərin səviyyəsindəki fərq nəyi göstərir:

- ✓ gəlirlərin differensiyasını
- real gəliri
- nominal gəliri
- nominal hesablanmış əmək haqqını
- sərəncamda qalan gəliri

270. Dövlətin həyata keçirdiyi gəlirlərin yenidən bölgüsü siyasəti nəticəsində Lorens əyrisinin hərəkəti:

- düzgün cavab yoxdur
- Lorens əyrisi gəlirlərin mütəq bərabərsizliyini əks etdirən nöqtənin üstünə düşür
- Lorens əyrisi sosial müdafiəni xarakterizə edən xətti göstərir

- ✓ Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyinə tərəf hərəkət edir
- Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyindən uzaqlaşır

271. Tarazlığın istənilən məşğulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi:

- dövlətin fiskal siyasətidir
- dövlətin tənzimləmə siyasətidir
- dövlətin monetar siyasətidir
- dövlətin qiymət siyasətidir
- ✓ dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir

272. Əhali gəlirləri:

- nominal və real gəlirlərdən ibarətdir
- natural gəlirlərdən ibarətdir
- ✓ milli gəlirin pul, məhsul və xidmətlər şəklində ev təsərrüfatlarının sərəncamına keçən hissədir
- əmək haqqından ibarətdir
- pul gəlirlərindən ibarətdir

273. Ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsinin banisi kimdir?

- A.Marşall
- D.Rikardo
- C.Keyns
- A.Smit
- ✓ L.Valras

274. Dövlət büdcəsinin gəlirlərinə daxil deyil:

- təbiət resurslarından istifadəyə görə ödəmələr
- akkord vergiləri
- gömrük rüsumları
- ✓ subsidiyalar
- təbii inhisarların məhsuluna qoyulan tariflər

275. Dövlət büdcəsinin kəsiri o zaman baş verir ki:

- dövlət xərcləri artır
- bütün cavablar düzgündür
- dövlətin öhdəlikləri onun aktivlərini üstələyir
- ✓ hökumətin xərclərinin cəmi büdcə gəlirlərinin cəmini üstələyir
- vergi daxilolmaları azalır

276. Dövlət büdcəsinin kəsiri hansı yolla maliyyələşə bilər:

- transfert ödəmələrinin azaldılması ilə
- bütün cavablar düzgündür
- əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükünün azaldılması ilə
- vergi dərəcələrinin artırılması ilə
- ✓ dövlət istiqrazları buraxmaqla

277. Laffer əyrisi vergi dərəcəsi ilə nəyin asılılığını əks etdirir:

- düzgün cavab yoxdur
- məcmu tələbin səviyyəsinin
- işgüzar fəallığın səviyyəsinin
- məcmu gəlirin səviyyəsinin
- ✓ büdcəyə vergi daxilolmaların həcmnin

278. Fiskal siyasətinin tədbiri kimi çıxış etmir:

- vergi dərəcələrinin dəyişdirilməsi
- vergi güzəştlərinin dəyişdirilməsi
- ✓ faizin bazar dərəcəsinin tənzimlənməsi
- transfertlərin tənzimlənməsi
- dövlət xərclərinin həcmnin dəyişdirilməsi

279. Dövlət büdcəsinin xərclərinə aiddir:

- əlavə dəyər vergisi
- dövlət müəssisələrinin mənfəəti
- sosial təminatla görə haqlar
- ✓ dövlət istiqrazlarına görə faizlər
- gömrük rüsumları

280. Biznesə görə vergilərin artması, nəyin azalmasına səbəb olacaq:

- düzgün cavab yoxdur
- nə məcmu tələbin, nə də məcmu təklifin
- yalnız məcmu tələbin
- yalnız məcmu təklifin
- ✓ həm məcmu tələbin, həm də məcmu təklifin

281. Büdcə sistemi vasitəsilə büdcənin hansı funksiyaları reallaşır:

- təkrar istehsal, tənzimləyici
- bölüşdürücü, nəzarətedici, həvəsləndirici
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ bölüşdürücü, nəzarətedici
- tənzimləyici, nəzarətedici

282. Mülkiyyət formasına görə maliyyə sistemi:

- düzgün cavab yoxdur
- əhalinin və bank müəssisələrinin maliyyəsi
- dövlətin mərkəzləşdirilmiş maliyyəsi
- təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi
- ✓ dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi, qeyri-dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi

283. Dövlətin yerli büdcələrə və hüquqi şəxslərə maliyyə dəstəyinin formaları:

- büdcə ssudaları, xərclər, subvensiyalar
- gəlirlər, büdcə ssudaları, subvensiya,subsidia
- subvensiya, dotasiya, xərclər, büdcə ssudaları
- gəlirlər, dotasiyalar,subsidiyalar
- ✓ büdcə ssudaları, dotasiya, subvensiya, subsidia

284. Dövlətin öz vətəndaşlarına və hüquqi şəxslərinə borcu:

- qısamüddətli borc
- düzgün cavab yoxdur
- uzunmüddətli borc
- ortamüddətli borc
- ✓ daxili borc

285. Dövlətin xarici dövlətlərə, xarici hüquqi və fiziki şəxslərə, beynəlxalq maliyyə təşkilatlarına borcu:

- ortamüddətli borc
- qısamüddətli borc
- düzgün cavab yoxdur

- uzunmüddətli borc
- √ xarici borc

286. Fiskal siyasət nə deməkdir

- məcmu tələb və məcmu təklifin tənzimlənməsi
- vergi dərəcələrinin tənzimlənməsi siyasəti
- vergilərin məhdudlaşdırıcı rolu
- büdcə xərclərinin əsas istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi siyasəti
- √ büdcə gəlirləri və xərclərinin tənzimlənməsi siyasəti

287. Fiskal siyasətin hansı tipləri fərqləndirilir

- dövlət xərcləri və gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi
- avtomatik və dövlət xərclərinin maliyyələşdirilməsi
- √ avtomatik və diskresion
- dövlət gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi və diskresion
- düzgün cavab yoxdur

288. Gəlir artdıqca tutulan vergilərin payı azalır:

- xüsusi vergilər
- sabit vergi
- mütərəqqi vergi
- proporsional vergilər
- √ repressiv vergilər

289. Gəlirin dərəcəsindən asılı olmayaraq vergi dərəcəsi sabit qalır:

- sabit vergilər
- repressiv vergilər
- xüsusi vergilər
- mütərəqqi vergi
- √ proporsional vergi

290. Gəlirin həcmindən asılı olmayaraq vergitutma vahidi üçün müəyyən edilmiş mütləq məbləğ:

- dolayı vergilər
- proporsional vergilər
- repressiv vergilər
- √ sabit vergilər
- mütərəqqi vergilər

291. Gəlirlər artdıqca vergi dərəcəsi artır:

- repressiv vergilər
- √ mütərəqqi vergilər
- proporsional vergilər
- düzgün cavab yoxdur
- sabit vergilər

292. Məqsədli vergilərə aiddir:

- əlavə dəyər vergisi
- √ yol fondunun yaradılması
- qiymətli kağızlarla əməliyyatlardan daxil olan vergi
- vərəsəlik və bağışlamadan vergi
- gömrük rüsumları

293. Mütərəqqi vergilər zamanı gəlir artdığı halda:

- vergi dərəcələri aşağı düşür
- ✓ vergi dərəcələri artır
- vergi dərəcələri dəyişkəndir
- düzgün cavab yoxdur
- vergi dərəcələri sabit qalır

294. Tutulma xarakterinə görə vergi dərəcələrini müəyyənləşdirin:

- sabit, birbaşa, mütərəqqi, reqressiv
- ✓ sabit, proporsional, mütərəqqi, reqressiv
- sabit, dolay, proporsional, reqressiv
- sabit, dolay, mütərəqqi, reqressiv
- sabit, birbaşa, proporsional, reqressiv

295. Vergi dərəcəsi ilə vergi güzəştlərinin məcmusuna nə deyilir:

- vergi güzəştləri
- vergiqoyma
- vergi dərəcəsi
- ✓ vergi rejimi
- vergi payı

296. Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı müxtəlif subyektlərdir

- xüsusi vergi
- ✓ dolay vergi
- birbaşa vergi
- ümumi vergi
- azad vergi

297. Vergilərin qalxması zamanı nə baş verir

- məcmu təklif artır
- ✓ məcmu tələb və təklif azalır
- məcmu tələb azalır
- məcmu tələb və təklif artır
- məcmu təklif azalır

298. Verginin funksiyaları:

- fiskal, sosial, gəlirlilik, tənzimləyici
- ✓ fiskal, sosial, tənzimləyici, yenidən bölüşdürücü, nəzarət
- fiskal, bölüşdürücü, ədalətlik, nəzarətedici
- düzgün cavab yoxdur
- fiskal, aydınlıq, sosial, tənzimləyici, nəzarətedici

299. Dövlət borcunun formaları:

- xarici borc, uzunmüddətli borc
- ✓ daxili borc, xarici borc
- xarici borc, ortamüddətli borc
- uzunmüddətli borc, xarici borc
- xarici borc, qısamüddətli borc

300. Aşağıdakı hansı vergi növü birbaşa vergiyə aid deyil

- əmlak vergisi
- ✓ əlavə dəyər vergisi
- gəlir vergisi

- mənfəət vergisi
- fiziki şəxslərdən gəlir vergisi

301. Aşağıdakı hansı vergi növü dolayı vergiyə aid deyil

- əlavə dəyər vergisi
- ✓ mənfəət vergisi
- satışdan vergi
- aksizlər
- gömrük rüsumları

302. Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı eyni subyektdir

- xüsusi vergilər
- ✓ birbaşa vergi
- dolayı vergi
- ümumi vergilər
- azad vergilər

303. Vergi dərəcəsi həcmi ilə büdcəyə vergi idaxilolmaları həcmi arasında əlaqəni nümayiş etdirən əyri:

- Valras əyrisi
- ✓ Laffer əyrisi
- Engel əyrisi
- Lorens əyrisi
- Filips əyrisi

304. Hansı müddətdə dövlət büdcəsinin tələblərinin yerinə yetirilməsi həyata keçirilir

- büdcənin təsdiqi
- büdcəsinin planlaşdırılması
- ✓ büdcə ili
- büdcənin təsdiq vaxtı
- büdcənin müəyyənləşdirilməsi

305. Yerli özünüidarəetmə və dövlət orqanlarına məxsus vəzifə və funksiyaların yerinə yetirilməsi üçün lazım olan pul vəsaitlərinin yığılması və istifadə olunması formasıdır:

- dövlət müəssisələrinin maliyyəsi
- ✓ dövlət büdcəsi
- dövlət gəlirləri
- dövlət xərcləri
- büdcə fondları

306. Gəlirə nisbətən faizlə müəyyən edilən vergi dərəcəsi:

- vergi norması
- vergi qoyma
- vergi faizi
- ✓ vergi payı
- vergi ödənişi

307. Həddən yüksək vergilər vergi sisteminin səmərəliliyini aşağı salır konsepsiyası:

- sərvət konsepsiyası
- marjinal konsepsiya
- monetar konsepsiya
- marksist konsepsiya
- ✓ neoklassik konsepsiya

308. Kənd təsərrüfatında torpaq və başqa resurslardan istifadəyə görə verilən haqq
- birbaşa vergi
  - icarə haqqı
  - torpağa görə faiz
  - pul ödəmələri
  - ✓ torpaq rentası
309. Ölkədə vergilərin tutulması ilə bağlı sosial-iqtisadi münasibətlərin, tutulan vergilərin, onların ödənilməsi qaydalarının və vergi orqanlarının məcmusu:
- vergi bazası
  - vergiqoymanın prinsipi
  - Laffer əyrisi
  - vergi siyasəti
  - ✓ vergi sistemi
310. Vergiqoyma obyektinin qanunla müəyyən edilməsi:
- vergi dərəcəsi
  - vergi sistemi
  - vergi siyasəti
  - ✓ vergi bazası
  - vergi sazişi
311. Aksizlər, əlavə dəyərdən vergi, mülkiyyətdən vergi, lisenziya ödəmələri və gömrük haqqları hansı vergi növünə aid edilir
- mülkiyyətdən vergiyə
  - mənfəətdən vergiyə
  - əlavə dəyər vergisinə
  - ✓ dolayı vergilərə
  - birbaşa vergilərə
312. Dövlətə məxsus olan, lakin büdcə sistemində daxil olmayan maliyyə fondları:
- büdcə profisiti
  - büdcə xərcləri
  - büdcə gəlirləri
  - ✓ büdcədən kənar dövlət fondları
  - büdcə kəsiri
313. Vergilər nədir:
- ✓ Mərkəzi və yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən fiziki və hüquqi şəxslərdən tutulan məcburi ödənişlər
  - düzgün cavab yoxdur
  - dövlət tərəfindən insanlardan və müəssisələrdən tutulan könüllü və məcburi ödənişlər
  - fiziki və hüquqi şəxslərin dövlətə könüllü ödənişləri
  - hüquqi şəxslərin dövlətə könüllü ödənişləri
314. Vergi subyekti:
- vergi nəzarətçiləri
  - vergi inspeksiyası
  - vergiqoyanlar
  - maliyyə müəssisələri
  - ✓ vergiödəyənlər
315. Dövlətin vətəndaşlara, firmalara və müəssisələrə borcu:
- kassa borcu

- səhmlər üzrə borc
- istiqraz
- ✓ daxili borc
- xarici borc

316. Dövlət büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsait:

- büdcə defisiti
- büdcə fondları
- ✓ büdcə xərcləri
- büdcə profisiti
- büdcə gəlirləri

317. Aşağıdakılardan hansı vergi hədləri formasına aid deyil:

- sabit
- repressiv
- proporsional
- ✓ birdəfəlik
- mütərəqqi

318. Vergilər vasitəsilə ölkədə baş verən iqtisadi və social proseslərə təsir göstərilməsi–verginin hansı funksiyasıdır:

- fiskal
- nəzarətedici
- yenidən bölgü
- ✓ tənzimləyici
- social

319. Büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləği:

- büdcə gəlirləri
- faktiki defisit
- büdcə xərcləri
- ✓ büdcə profisiti
- büdcə defisiti

320. Verginin əsas funksiyası hansıdır

- iqtisadi
- bütün cavablar düzgündür
- dolayı
- ✓ birbaşa
- fiscal

321. Pul kütləsinin tərkibi və strukturunu xarakterizə edir:

- ✓ Pul aqreqatları
- düzgün cavab yoxdur
- Multiplikativ əmsallar
- Pul tədavülünün sürət göstəriciləri
- Monetizasiya əmsalları

322. Pul hansı funksiyanı yerinə yetirərkən borc öhdəliklərinin ödənilməsi vasitəsi kimi çıxış edir:

- Tədavül vasitəsi
- Dəyər ölçüsü
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ Tədiyə vasitəsi
- Yığım vasitəsi

323. Pul kütləsinin strukturunu təyin edin:

- pul əmanətləri
- hesablaşma hesablarında qalan pul
- nəğd pul + nəğdsiz pul
- nəğd pul və depozitlər
- ✓ aktiv və passiv pullar

324. Pul tədavülünün pul kütləsinə olan nisbəti:

- pul təklifi
- ✓ Pul multiplikatoru
- pul tədavülü
- pul likvidliyi
- pula tələb

325. Pulun dövretmə sürəti:

- real buraxılışın bir il ərzində orta hesabla etdiyi dövrlərinin sayıdır
- ölçmək mümkün deyil
- ✓ pul kütləsinin bir il ərzində orta hesabla etdiyi dövrlərinin sayıdır
- xüsusilə qeyri-stabildir
- firmaların ehtiyatlara yönəltdiyi investisiyalarının bir il ərzində orta hesabla etdiyi dövrlərinin sayıdır

326. Pulun kəmiyyət nəzəriyyəsi sabit kəmiyyət kimi nəyi nəzərdə tutur:

- tədavüldə olan pulun həcmi
- düzgün cavab yoxdur
- buraxılışın nominal həcmi
- ✓ pulun dövretmə sürətini
- qiymətlər səviyyəsini

327. Aşağıdakılardan hansı pulun kəmiyyət nəzəriyyəsi tənliyidir:

- $MY = VP$
- $M/V = Y/P$
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ $MV = PY$
- $MP = VY$

328. Pulun kəmiyyət nəzəriyyəsinə əsasən:

- pulun dövretmə sürəti onun həcmindən asılı deyil
- bütün cavablar düzgündür
- tədavüldə olan pulun həcmi onun dövretmə sürətindən asılı deyil
- ✓ qiymətlər səviyyəsi tədavüldə olan pulun həcmindən asılıdır
- qiymətlər səviyyəsi istehsalın həcmindən asılıdır

329. «Kvazi pullar» nədir:

- xırda sikkələr
- M2 pul aqreqatı
- bank hesablarındakı vəsaitlər
- ✓ M2 və M1 pul aqreqatları arasındakı fərq
- kağız pul

330. Daha aşağı likvidliyə malik aktiv hansıdır:

- birmənalı söyləmək olmaz

- müddətli əmanətlər
- √ investisiya şirkətinin səhmləri
- tələb olunanadək depozitləri
- müddətli əmanətlər

331. Ən yüksək likvidliyə malikdir:

- dövlət istiqrazı
- mənzil
- √ banknot
- avtomobil
- düzgün cavab yoxdur

332. Ölkələrin hamısında pul aqreqatlarının bütün növlərinə daxildir:

- qısamüddətli dövlət istiqrazları
- əmanət depozitləri
- müddətli hesablar
- tələb olunanadək depozitləri
- √ nağd pul

333. M2 pul aqreqatına daxil edilmir:

- əmanət depozitləri
- tələb olunanadək depozitləri
- nağd pul
- qısa müddətli depozitlər
- √ iri müddətli depozitlər

334. M1 pul aqreqatına daxil edilmir:

- tələb olunanadək depozitləri
- düzgün cavab yoxdur
- yol çekləri
- √ kiçik müddətli depozitlər
- nağd pul

335. Pul təklifinin komponenti deyil:

- banknotlar
- xırda pul
- yol çekləri
- √ qızıl külçələr
- tələb olunanadək depozitlər

336. M0 pul aqreqatına daxildir:

- sərbəst dönerli xarici valyuta
- düzgün cavab yoxdur
- tələb olunanadək depozitlər
- çek depozitləri
- √ banknotlar

337. Kredit pullar kateqoriyasına aid edilmir:

- çek
- düzgün cavab yoxdur
- veksəl
- banknot
- √ kredit kartı

338. 100 manatlıq banknotun həqiqi dəyəri nəyin dəyərində bərabərdir:

- √ onun istehsalına sərf olunmuş əmək və materialların
- çap olunduğu kağızın
- ona alınacaq əmtəə və xidmətlərin
- düzgün cavab yoxdur
- onun alıcılıq qabiliyyətini təmin edən qızılın

339. Dekret pullar:

- ölkənin qızıl ehtiyatları ilə təmin olunublar
- düzgün cavab yoxdur
- barter zamanı istifadə edilə bilər
- √ daxili dəyərə malik olmayan puldur
- nağd pul və bank ehtiyatlarında saxlanılan qızılı özündə daxil edir

340. Əmtəə pullar:

- yüksək tələbə malik olan əmtəədir
- çox yüksək dəyəri olan nadir əmtəədir
- bütün cavablar düzgündür
- qızıla mübadilə edilən əmtəədir
- √ pulun funksiyasını yerinə yetirən əmtəədir

341. Barter iqtisadiyyatı nəyi tələb edir:

- dekret pullardan istifadəni
- bütün cavablar düzgündür
- əmtəə pullardan istifadəni
- √ istəklərin ikili üst-üstə düşməsini
- pulun tədavül vasitəsi deyil, dəyərin qorunması funksiyasının yerinə yetirməsini

342. Əgər insan avtomobil almaq üçün hər ay 1000 manata qənaət edərsə, onda pul hansı funksiyanı yerinə yetirir

- tədavül vasitəsi
- düzgün cavab yoxdur
- təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi
- √ dəyər ehtiyatı
- hesablaşma vahidi

343. Firma istiqrazlara görə faiz ödəyirsə, bu halda pul hansı funksiyanı yerinə yetirir

- tədavül vasitəsi
- düzgün cavab yoxdur
- dəyər ehtiyatı
- √ təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi
- hesablaşma vahidi

344. Əgər insan özünə soyuducu alaraq buna görə 500 manat ödəyirsə, bu halda pul hansı funksiyanı yerinə yetirir

- dəyər ehtiyatı
- düzgün cavab yoxdur
- təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi
- hesablaşma vahidi
- √ tədavül vasitəsi

345. Hər hansı bir şəxs 300 manat dəyərində televizor almaq haqqında düşünürsə, bu halda pul hansı funksiyanı yerinə yetirir:

- √ hesablaşma vahidi

- bütün cavablar düzgündür
- təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi
- dəyər ehtiyatı
- tədavül vasitəsi

346. Hər hansı bir şəxs kredit götürürsə, pul hansı funksiyanı yerinə yetirir:

- düzgün cavab yoxdur
- tədavül vasitəsi
- hesablaşma vahidi
- ✓ təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi
- dəyər ehtiyatı

347. Pul aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir:

- ✓ yığım vasitəsi
- istehsal amili
- gəlirin artırılması vasitəsi
- inflyasiyadan müdafiə vasitəsi
- düzgün cavab yoxdur

348. Hansı cəmiyyətdə istifadə olunmasından asılı olmayaraq, pulun fərqləndirici xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki:

- ✓ əmtəə və xidmətlərin alınması və borcların ödənilməsi zamanı qəbul olunmalıdır
- o tamamilə inflyasiyadan qorunmalıdır
- bütün cavablar düzgündür
- tərkibində qızıl olmalıdır
- dövlət tərəfindən hazırlanmalıdır

349. Kredit pullar aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir:

- dəyər və yığım funksiyası
- düzgün cavab yoxdur
- yığım və tədiyyə funksiyası
- ✓ tədavül və tədiyyə funksiyası
- dəyər və tədiyyə funksiyası

350. Monetar siyasət nələrə əhatə etmir?

- pul-kredit siyasətini
- uçot faiz dərəcəsi siyasətini
- valyuta siyasətini
- ✓ büdcə-vergi siyasətini
- məzənnə siyasətini

351. Emissiya banklarının buraxdığı kağız pul:

- order
- səhm
- elektron pullar
- çek
- ✓ banknot

352. Aşağıdakılardan hansı pul-kredit siyasətinin ümumi metodlarına aiddir?

- açıq bazarlarda əməliyyatlar
- düzgün cavab yoxdur
- faiz dərəcələrinin müəyyənləşdirilməsi
- uçot (diskont) siyasəti
- ✓ bank krediti əməliyyatlarının likvidliyinin tənzimlənməsi

353. Kommersiya banklarına verilən kreditlərə görə Mərkəzi Bankın müəyyənləşdirdiyi faiz dərəcəsi necə adlanır:

- √ uçot dərəcəsi
- faiz norması
- kommersiya banklarının mənfəəti
- düzgün cavab yoxdur
- kommersiya banklarının əldə etdiyi faiz

354. Qısamüddətli ssudalar adətən nə məqsədlə verilir:

- maliyyələşdirməni təmin etmək məqsədi ilə
- bankı çətin vəziyyətdən çıxarmaq üçün
- kommersiya banklarına xüsusi ehtiyaclar üçün
- √ kommersiya banklarının ehtiyatını doldurmaq üçün
- kreditləşməni stimullaşdırmaq məqsədi ilə

355. Aşağıdakılardan hansı kreditin mənbəyinə aid deyil?

- bank krediti
- kommersiya krediti
- düzgün cavab yoxdur
- istehlak krediti
- √ əmanətlər

356. Bankın öz müştərisinə pula olan öhdəliyinin yerinə yetirilməsi haqqında zəmanət verməsi:

- bank öhdəliyi
- bank məktubu
- bank aktivi
- √ bank zəmanəti
- bankın pul sənədi

357. Beynəlxalq bank vasitəsilə hansı əməliyyatlar həyata keçirilir?

- beynəlxalq ticarət və kredit əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət, kredit və valyuta əməliyyatları
- beynəlxalq kredit, ticarət və hesablaşma əməliyyatları
- beynəlxalq ticarət və valyuta əməliyyatları
- √ beynəlxalq ticarət, kredit, hesablaşma və valyuta əməliyyatları

358. Dövlət tərəfindən kreditin yenidən bölgü funksiyası hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- pul sistemini tənzimləmək məqsədi ilə
- ərazi və pul proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- pul və istehsal proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- √ istehsal və ərazi proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- regional və pul proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə

359. M2 + depozit sertifikatları + dövlət qiymətli kağızları:

- pul aqreqatı M2
- pul aqreqatı L
- pul aqreqatı M0
- √ pul aqreqatı M3
- pul aqreqatı M1

360. Qısamüddətli dövrdə fiskal siyasətin xarici balansə yekun təsiri bir çox hallarda:

- ticarət balansının defisitliyindən asılıdır

- ✓ kapitalın mobillik dərəcəsiindən asılıdır
- faiz dərəcələrinin səviyyəsindən asılıdır
- səmərəli pul-vergi siyasətindən asılıdır
- ticarət balansının profisitliyindən asılıdır

361. Aşağıdakı hansı vergi növü birbaşa vergiyə aid deyil?

- fiziki şəxslərdən gəlir vergisi
- ✓ əlavə dəyər vergisi
- gəlir vergisi
- əmlak vergisi
- mənfəət vergisi

362. Aşağıdakı hansı vergi növü dolaylı vergiyə aid deyil?

- əlavə dəyər vergisi
- gömrük rüsumları
- aksizlər
- satışdan vergi
- ✓ mənfəət vergisi

363. Dövlət büdcəsinin defisiti aşağıdakılardan hansının hesabına maliyyələşdirilə bilər:

- pul emissiyası hesabına
- dövlət müəssisələrinin mənfəəti hesabına
- qızıl ehtiyatdan vəsaitin ayrılması hesabına
- müəssisənin rentabelliyyəsinin artması hesabına
- ✓ əlavə vergilərin daxil olmasından

364. Vergi dərəcəsi həcmi ilə büdcəyə vergi daxilolmaları həcmi arasında əlaqəni nümayiş etdirən əyri:

- Filips əyrisi
- Engel əyrisi
- Lorens əyrisi
- ✓ Laffer əyrisi
- Valras əyrisi

365. M1 + əhalinin əmanət banklarında olan müddətli depozitləri:

- pul aqreqatı L
- pul aqreqatı M1
- ✓ pul aqreqatı M2
- pul aqreqatı M0
- pul aqreqatı M3

366. Hansı müddətdə dövlət büdcəsinin tələblərinin yerinə yetirilməsi həyata keçirilir?

- büdcəsinin planlaşdırılması
- büdcənin təsdiq vaxtı
- büdcənin müəyyələşdirilməsi
- büdcənin təsdiqi
- ✓ büdcə ili

367. Aşağıdakılardan hansılar M2 aqreqatına aid deyil:

- çek depozitləri
- çox da olmayan əmanətlər qoyuluşu
- veksəl ödəmələri
- bank sistemində olmayan nəğd pul
- ✓ qismüddətli dövlət istiqrazları

368. Bank aktivlərinə aiddir:

- nağd pul, əmlak və səhmlər
- düzgün cavab yoxdur
- nağd pul, səhmlər və tələb olunanadər əmanətləri
- tələb olunanadər əmanətləri, səhmlər və ehtiyatlar
- ✓ nağd pul, əmlak və ehtiyatlar

369. Yalnız bir ölkə daxilində tətbiq edilən valyuta:

- qismən çevrilən valyuta
- kollektiv valyuta
- yerli valyuta
- çevrilən valyuta
- ✓ çevrilməz valyuta

370. İşlənmə qaydasına görə valyutanın növləri:

- tam çevrilən valyuta
- ✓ tam, qismən və çevrilməz valyuta
- qismən və çevrilməz valyuta
- tam və çevrilməz valyuta
- tam və qismən çevrilən valyuta

371. Qiymətin dəyişməsi ilə ÜMM dəyişməsini xarakterizə edən göstərici:

- qiymət dərəcəsi
- ✓ qiymət defilyatoru
- pərakəndə qiymətlər
- transfert xərclər
- qiymət səviyyəsi

372. Beynəlxalq kredit bazarında istifadə olunan xüsusi növ qiymətli kağız:

- avrovalyuta
- istiqraz vərəqəsi
- avroistiqraz
- ✓ varrat
- avrokredit

373. Şirkətlər tərəfindən öz debitor borclarının idarə edilməsi hüququnun banka verilməsi necə adlanır:

- fiziki şəxs
- fors major
- hüquqi şəxs
- lizinq
- ✓ faktoring

374. Pul təklifinin həcmnin göstəriciləri necə adlanır:

- pul təklifi multiplikatoru
- pul multiplikatoru
- pul kütləsi
- ✓ pul aqreqları
- pul likvidliyi

375. Fərz edək ki, pul təklifi və qiymət səviyyəsi daimidir. Onda pul bazarında gəlirin səviyyəsi artdığı şəraitdə:

- pula olan tələb azalacaq, faiz dərəcəsi artacaq

- pula olan tələb və faiz dərəcəsi azalacaq
- pula olan tələb və faiz dərəcəsi sabitdir
- ✓ pula olan tələb və faiz dərəcəsi artacaq
- pula olan tələb artacaq və faiz dərəcəsi aşağı düşəcək

376. Artıq kağız pulların tədaviyən çıxarılması ilə pul kütləsinin azaldılması necə adlanır:

- devalvasiya
- remissiya
- düzgün cavab yoxdur
- ✓ revalvasiya
- deflyasiya

377. Faizin bazar dərəcəsi o zaman azalacaq ki:

- ✓ mərkəzi bank məcburi ehtiyatlar normasının azaldılması barəsində qərar qəbul edir
- ev təsərrüfatlarının nağd pula olan tələbi artacaq
- investorlar arasında nikbinlik investisiya xərclərini artırır
- bütün cavablar düzgündür
- neftin qiymətinin artması məcmu təklifin azalmasına gətirib çıxarır

378. Pul təklifinin dəyişməsi daha çox nəyə təsir edir

- istehlak xərclərinə
- rifah halının səviyyəsinə
- dövlət büdcəsinin vəziyyətinə
- ✓ investisiya xərclərinə
- dövlət xərclərinə

379. «Ucuz pul» siyasəti nəyin artmasına gətirib çıxara bilər:

- investisiya xərclərinin
- istehlak xərclərinin
- düzgün cavab yoxdur
- dövlət büdcəsinin profisitinin
- ✓ bütün cavablar düzgündür

380. Əgər mərkəzi bank dövlət qiymətli kağızlarını satırsa, bu zaman onun məqsədi nədən ibarətdir:

- krediti daha əlçatan etmək
- düzgün cavab yoxdur
- faizin uçot dərəcəsinə azalmaq
- ✓ məcmu tələbi azaltmaq
- dövlət qiymətli kağızlarının əhali tərəfindən alınmasını çətinləşdirmək

381. Əgər iqtisadiyyatda inflyasiya varsa, mərkəzi bank nə etməlidir:

- dövlət qiymətli kağızlarını almalıdır
- pul təklifini artırmaq
- faizin uçot dərəcəsinə azaltmalıdır
- ✓ dövlət qiymətli kağızlarını satmalıdır
- məcburi ehtiyatlar normasını azaltmalıdır

382. Mərkəzi bank tərəfindən aparılan «ucuz pul» siyasəti nəyə gətirib çıxarır:

- kommersiya banklarının ehtiyatlarının ümumi həcmənin azalmasına
- düzgün cavab yoxdur
- qiymətlərin ümumi səviyyəsinin azalmasına
- ✓ dövlət qiymətli kağızlarının məzənnəsinin artmasına
- kommersiya bankları üçün müəyyən olunmuş məcburi ehtiyatlar normasının artmasına

383. Pulun təklifi o zaman artacaq ki:

- hər hansı bir şəxs avtomobil kompaniyasının istiqrazlarını alır
- ✓ mərkəzi bank əhalidən dövlət qiymətli kağızlarını alır
- əmtəə və xidmətlərin dövlət tədarükünün artması baş verir
- düzgün cavab yoxdur
- firma səhmlərini əhaliyə satır və əldə olunan vəsaiti yeni zavodun tikintisinə yönəldir

384. Monetar siyasət kim tərəfindən həyata keçirilir:

- hökumət
- ✓ mərkəzi bank
- prezident
- parlament
- maliyyə nazirliyi

385. Mərkəzi bank aşağıdakı funksiyalardan birini yerinə yetirmir:

- maliyyə çaxnaşmalarının qarşısının alınması
- ✓ əhalidən əmanətlərin qəbulu
- monetar siyasətin həyata keçirilməsi
- hökumətin bankiri
- pul kütləsinə nəzarət yolu ilə resursların tam məşğullüğünün və aşağı inflyasiyanın təmin olunması

386. Müasir şəraitdə mərkəzi bankın funksiyası hesab edilmir:

- ölkənin qızıl ehtiyatlarının qorunması
- ✓ kağız pulların qızilla dəyişdirilməsi
- kommersiya banklarına kreditlərin verilməsi
- pul emissiyası
- monetar siyasətin həyata keçirilməsi

387. Monetar siyasətin taktiki məqsədi kimi çıxış edir:

- faizin uçot dərəcəsinin tənzimlənməsi
- ✓ faizin bazar dərəcəsinin tənzimlənməsi
- kommersiya banklarının ehtiyatlarının tənzimlənməsi
- vergi dərəcəsinin tənzimlənməsi
- məcburi ehtiyatlar normasının tənzimlənməsi

388. Monetar siyasət mərkəzi bankın aşağıdakılardan hansına təsirini nəzərdə tutmur:

- faizin uçot dərəcəsinin səviyyəsinə
- ✓ kommersiya banklarının mənfəətinə görə vergi dərəcəsinə
- məcburi ehtiyatlar normasına
- düzgün cavab yoxdur
- açıq bazarda əməliyyatların həyata keçirilməsi yolu ilə kommersiya banklarının ehtiyat həcmələrinə

389. Monetar siyasətin əsas alətləri kimi çıxış edir:

- dövlət xərcləri, vergilər və məcburi ehtiyatlar norması
- ✓ açıq bazarda əməliyyatlar, məcburi ehtiyatlar norması və faizin uçot dərəcəsi
- bank ehtiyatları, faiz dərəcəsi və pul təklifi
- pul təklifi, dövlət tədarükü və vergilər
- faizin uçot dərəcəsi, faizin bazar dərəcəsi və açıq bazarda əməliyyatlar

390. Məcburi ehtiyatlar normasının artması:

- kommersiya banklarının həm aktivlərini, həm də passivlərini azaldır

- √ kommersiya banklarının aktivlərini azaldır
- kommersiya banklarının passivlərini artırır
- kommersiya banklarının aktivlərini artırır
- firma və ev təsərrüfatlarının kommersiya banklarındakı depozitlərini azaldır

391. Faizin uçot dərəcəsi nədir:

- banklar tərəfindən əhaliyə verdiyi kreditə görə faiz dərəcəsi
- √ mərkəzi bankın kommersiya banklarına verdiyi kreditlərə görə faiz dərəcəsi
- bankların bir-birilərinə verdiyi kreditə görə faiz dərəcəsi
- mərkəzi bankın depozitlərə görə ödədiyi faiz dərəcəsi
- dövlət istiqrazlarına görə faiz dərəcəsi ilə xüsusi firmaların istiqrazlarına görə faiz dərəcəsi arasında fərkdir

392. Mərkəzi bank tərəfindən faizin uçot dərəcəsinin azaldılması pulun təklifini nəyin hesabına artıracaq:

- faizin banklararası dərəcəsinin artması
- √ bankların mərkəzi bankdan kreditlə əldə etdiyi ehtiyatların həcmnin artması
- bank multiplikatorunun artması
- bütün cavablar düzgündür
- ehtiyat normasının azalması

393. Əgər mərkəzi bank uçot dərəcəsinə artırırsa, onda bu addım ilk növbədə yönəlmişdir:

- kommersiya banklarının ehtiyatlarının ümumi həcmnin artırılmasına
- √ kommersiya banklarının ehtiyatlarının ümumi həcmnin azaldılmasına
- əhalinin əmanətlərinin həcmnin artırılmasının stimullaşdırılmasına
- dövlətin qiymətli kağızlarının kursunun yüksəldilməsinə
- mərkəzi bankın kommersiya banklarına verdiyi ssudaların həcmnin artmasına

394. Əgər mərkəzi bank uçot dərəcəsinə azaldırsa, onda kommersiya bankları:

- mərkəzi bankdan aldıkları borcları artırirlar, daha az kredit verirlər və pul kütləsini artırirlar
- √ mərkəzi bankdan aldıkları borcları artırirlar, daha çox kredit verirlər və pul kütləsini artırirlar
- mərkəzi bankdan aldıkları borcları azaldirlar, daha çox kredit verirlər və pul kütləsini azaldirlar
- düzgün cavab yoxdur
- mərkəzi bankdan aldıkları borcları azaldirlar, daha az kredit verirlər və pul kütləsini azaldirlar

395. Əgər mərkəzi bank uçot dərəcəsinə aşağı salırsa:

- pula olan tələb və faizin bazar dərəcəsi azalacaq
- √ pulun təklifi artacaq, faizin bazar dərəcəsi isə azalacaq
- pula olan tələb və faizin bazar dərəcəsi artacaq
- pulun təklifi və faizin bazar dərəcəsi artacaq
- həm pula olan tələb, həm onun təklifi, həm də faizin bazar dərəcəsi artacaq

396. Açıq bazarda dövlət qiymətli kağızlarının mərkəzi bank tərəfindən kommersiya banklarına satılması:

- kommersiya banklarının məcburi ehtiyatlarını artırır
- √ kommersiya banklarının kredit üçün verə biləcəyi ehtiyatları azaldır
- faizin uçot dərəcəsinə artırır
- düzgün cavab yoxdur
- kommersiya banklarının məcburi ehtiyatlarını azaldır

397. Əgər əhali nağd pul şəklində daha çox vəsait saxlamaq qərarına gələrsə, bu nəyin artmasına səbəb olacaqdır:

- qiymətlər səviyyəsinin
- √ faiz dərəcəsinin
- məşğulluğun
- ehtiyat normasının
- sərəncamda olan şəxsi gəlirin

398. Cari hesablardan nağd pulun çıxarılması:

- bank multiplikatorunu artırır
- ✓ pul təklifini azaldır
- pul kütləsini artırır
- birmənalı söyləmək mümkün deyil
- pulun dövretmə sürətini azaldır

399. Kommersiya bankları tərəfindən pulun yaradılması prosesi hansı andan başlayır:

- müştərinin aldığı krediti banka qaytardıqdan
- ✓ bank tərəfindən öz müştərisinə kredit verdikdən
- vəsaitlərin bank hesabına daxil olduqdan
- birmənalı söyləmək mümkün deyil
- müştərinin bankdan aldığı krediti xərclədikdən

400. Müasir şəraitdə bank multiplikatorunun kəmiyyəti:

- sıfırdan böyük, vahiddən isə kiçikdir
- ✓ həmişə vahiddən böyükdür
- vahiddən kiçikdir
- vahidə bərabərdir
- istənilən qiymətlər ala bilər

401. 100% ehtiyatlılıq sistemi zamanı bank multiplikatoru nəyə bərabərdir:

- 0.0
- ✓ 1.0
- 100.0
- düzgün cavab yoxdur
- 10.0

402. Kommersiya bankları tərəfindən pulun yaradılması qabiliyyəti nədən asılıdır:

- pulun dövretmə sürətindən
- ✓ əhalinin bankda pulun saxlaması həvəsindən
- pul kütləsinin həcmindən
- bütün cavablar düzgündür
- pul emissiyasının tempiyərindən

403. Kommersiya bankının passivlərinə aid edilmir:

- bankın şəxsi kapitalı
- ✓ dövlət qiymətli kağızlar
- əmanət depozitləri
- müddətli depozitlər
- tələb olunanadək depozitləri

404. Kommersiya bankının aktivlərinə aid edilmir:

- xüsusi firmaların səhm və istiqrazları
- ✓ bankın şəxsi kapitalı
- dövlət qiymətli kağızlar
- düzgün cavab yoxdur
- nağd pul

405. Bankın faktiki ehtiyatları hansıların fərqi bərabərdir:

- depozitlərin və bankın kredit imkanlarının

- √ depozitlərin və verilən kreditlərin
- depozitlərin və icbari ehtiyatların
- düzgün cavab yoxdur
- icbari və məcburi ehtiyatların

406. Kommersiya bankları üçün məcburi ehtiyatlar norması nədən təsbit edilmiş faizdir:

- kreditlərdən
- √ depozitlərdən
- aktivlərdən
- düzgün cavab yoxdur
- dövlət istiqrazlarından

407. Tam ehtiyatlılıq sisteminə uyğun olaraq:

- kreditlər ehtiyatlara bərabərdir
- √ depozitlər ehtiyatlara bərabərdir
- depozitlər kreditlərə bərabərdir
- düzgün cavab yoxdur
- bank multiplikatoru sıfıra bərabərdir

408. Müasir kommersiya bankları aşağıdakı əməliyyatlarla məşğul olurlar:

- əmanətlərin cəlb edilməsi
- √ banknotların buraxılması
- qiymətli kağızların saxlanması
- kreditlərin bir-birinə verilməsi
- müştərinin adından maliyyə əməliyyatlarının aparılması

409. İlk müasir tipli bank XV əsrdə harada yaradılmışdır:

- İngiltərədə
- √ İtaliyada
- Almaniya
- ABŞ-da
- Fransada

410. İlk xüsusi kredit təşkilatları harada yaranmışdır:

- Böyük Britaniyada
- √ Qədim Şərqdə
- müasir Avropada
- Azərbaycanda
- Qədim Yunanıstanda

411. Maliyyə münasibətləri nəyi əks etdirir?

- pul vəsaitlərinin dövlətlə vətəndaşları arasında bölgüsü
- müəssisələrin pul vəsaitlərinin yaradılması üzrə münasibətləri
- dövlətlə müəssisələr arasında pul vəsaitlərinin bölgüsü münasibətlərini
- √ pul vəsaitləri fondunun yaradılması, bölgüsü və istifadəsi münasibətlərini
- dövlət büdcəsinin gəlirləri və xərcləri arasında olan münasibətləri

412. Əhali qrupları arasında gəlirlərin bölgüsündəki bərabərsizliyi ölçmək üçün:

- Filips əyrisindən istifadə olunur
- Xiks əyrisindən istifadə olunur
- Valras əyrisindən istifadə olunur
- √ Lorens əyrisindən istifadə olunur
- real əmək haqqı müəyyənləşdirilir

- 413.** Bazar iqtisadiyyatında inflyasiya bir qayda olaraq özünü aşağıdakı formada göstərir
- Mili valyutanın məzənnəsinin qalxması və ölkədə istehsal olunan malların kütləvi halda xaricə ötürülməsi
  - düzgün cavab yoxdur
  - İqtisadiyyatda defisit, mal və xidmətlərin keyfiyyətinin düşməsi, «qara» bazarın fəaliyyət göstərməsi
  - ✓ Mal və xidmətlərin qiymətinin qalxması, mili valyutanın alıcılıq qabiliyyəti və məzənnəsinin düşməsi
  - Bütün mal qrupları üzrə inzibati qiymətqoymada

- 414.** Tələb inflyasiyası üçün xarakterikdir:
- mal və xidmətlər üzrə təklifin məcmu tələbi üstələməsi
  - düzgün cavab yoxdur
  - ölkədə istehsal olunan mallara istehlakçıların tələbatının olmaması
  - ✓ məcmu tələbin mal və xidmət təklifini üstələməsi
  - əmtəə istehsalının həddən artıq olması

- 415.** C.M. Keynsə görə ölkədə səmərəli tələbi stimullaşdırmaq üçün lazımdır

- dövlət büdcəsini ixtisar etmək
- kredit faizini azaltmaq
- vergi dərəcələrini yüksəltmək
- dövlət sifarişlərini azaltmaq
- ✓ dövlət xərclərini artırmaq

- 416.** Keyns modelinə uyğun olaraq, investisiyanın ən vacib amili:

- faiz dərəcəsinin səviyyəsi
- düzgün cavab yoxdur
- sərvətin miqdarı
- investorların əhvalruhiyyəsi və ümidləri
- ✓ milli gəlirin səviyyəsi

- 417.** Milli gəlirin və tələbin yüksəlməsi səbəbindən artan investisiya necə adlanır:

- portfel investisiyalar
- sərbəst investisiyalar
- ✓ asılı investisiyalar
- funksional investisiyalar
- birbaşa investisiyalar

- 418.** Qiymətlərin dəyişməz səviyyəsində məcmu tələbin dəyişməsinə hansı amillər təsir edir?

- investisiya xərclərində və xalis ixracda dəyişikliklər
- istehlak yönümlü xərclərdə dəyişikliklər
- bütün cavablar düzgündür
- investisiya xərclərində dəyişikliklər
- ✓ xalis ixracda dəyişikliklər

- 419.** Qiymət dəyişməz qaldıqda təklifə təsir edən amillər:

- xərc amili
- təklif amili
- tələb amili
- qiymət amili
- ✓ qeyri-qiymət amilləri

- 420.** Milli təhlükəsizliyin tərkib hissəsi olan iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması o şəraitdə artır ki:

- dinamik inkişaf şəraitində

- iqtisadi yüksəliş zamanı
- iqtisadi disproporsiyalar zamanı
- ✓ böhran fazasında
- təkrar istehsal şəraitində

421. İqtisadiyyata dövlətin müdaxiləsi aşağıdakı problemlərdən hansının ilk növbədə həlli üçün vacibdir?

- azad rəqabətin təmini
- düzgün cavab yoxdur
- inflyasiyanın güclənməsinə yol verməmək
- ✓ işgüzar fəallığı təmin etmək
- inhisarçılığın qarşısının alınması

422. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində iqtisadiyyatın tənzimlənməsi məqsədinə aid deyil:

- iqtisadi müvazinət
- iqtisadi artım
- istehlakın artımı
- iqtisadi sabitlik
- ✓ istehsal vasitələrinin inkişafının üstün artımı

423. C.M.Keynsin makroiqtisadi tənzimləmə nəzəriyyəsinin əsasını nə təşkil edir?

- gəlirlərin artırılması
- vergi dərəcələrinin artırılması
- ÜDM-in artırılması
- səmərəli təklif
- ✓ tələbin stimullaşdırılması

424. Dövlət xərcləri və vergi ilə bağlı tənzimləmə sistemi necə adlanır:

- ✓ fiskal siyasət
- dövlət siyasəti
- maliyyə siyasəti
- pul-kredit siyasəti
- iqtisadi tənzimləmə siyasəti

425. İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin metodları hansılardır:

- məcburetmə və iqtisadi
- dolayı və məcburi
- məqsədli və inzibati
- ✓ inzibati və iqtisadi
- rəqabətqabiliyyətlilik və inzibati

426. C.M.Keyns bazar konsepsiyasında tənzimləmə siyasət kimi nəyi əsas hesab etmişdi?

- xarici ticarət siyasətini
- sosial siyasəti
- qiymət siyasətini
- pul-kredit siyasətini
- ✓ büdcə-vergi siyasətini

427. Klassik məktəbin xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- iqtisadiyyatın öz-özünü tənzimlənməsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi
- azad rəqabət
- ✓ iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən tənzimlənməsi
- iqtisadi liberalizm

428. İqtisadi inkişafın milli modelinin səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamətlərdən biri:

- təhsil və səhiyyənin səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ətraf mühitin qorunması
- vaxtdan istifadənin səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- ✓ iqtisadi artımın sürəti
- urbanizasiya vəziyyətinin yaxşılaşdırılması

429. Sərbəst iqtisadi zonaların tiplərindən biri hansıdır:

- ✓ iqtisadi və elmi-texniki inkişaf zonası
- emal sənayesi zonası
- kənd təsərrüfatı zonası
- birgə müəssisələr
- transmilli korporasiyalar

430. Maliyyə sisteminin subyektlərinə görə formaları:

- dövlətin valyuta ehtiyatları
- müxtəlif səviyyəli büdcələr
- qeyri-dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi
- sosial, əmlak və şəxsi sığorta fondları
- ✓ dövlətin maliyyəsi, təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi, əhəlinin maliyyəsi

431. Hansı göstəricilərin dəyişməsi daha çox təklif inflyasiyasına səbəb olur:

- düzgün cavab yoxdur
- istehlakın
- vergilərin
- ✓ investisiyaların
- dövlət xərclərinin

432. Makroiqtisadi tədqiqatların metodu kimi çıxış edir:

- düzgün cavab yoxdur
- sosioloji
- ✓ modelləşdirmə
- abstraksiya metodu
- müqayisəli təhlil

433. Hansı sektor makroiqtisadi subyektlərə aid edilmir:

- sahibkarlıq sektoru
- dövlət sektoru
- ✓ rənd təsərrüfatı sektoru
- ev təsərrüfatları sektoru
- düzgün cavab yoxdur

434. Makroiqtisadi təhlilin obyektini kimi çıxış edir:

- iqtisadi proses
- iqtisadi qanun
- düzgün cavab yoxdur
- iqtisadi münasibətlər
- ✓ iqtisadi sistem

435. Ekstensiv inkişafda artım əsasən nəyin hesabına baş vermir:

- istehsal amillərinin kəmiyyət baxımından çoxalması ilə

- texniki səviyyə dəyişməz qalır
- praktiki olaraq istehsalın səmərəliliyi dəyişmir
- ✓ istehsalda yeni texnologiyaların tətbiqi ilə
- istehsal sahələrinin genişlənməsi hesabına

436. Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar iqtisadi artımın amillərinə aiddir?

- əmək məhsuldarlığının artması
- məhsulların qiymətinin artması
- işçilərin sayının artması
- ✓ işçilərin sayının artması, əmək məhsuldarlığının artması, becərilən torpaqların həcmnin azalması
- becərilən torpaqların həcmnin azalması

437. İqtisadi artımın dövlət tənzimlənməsi nəzəriyyələrinə aid deyildir:

- ✓ klassik nəzəriyyə
- keynsçi nəzəriyyəsi
- neoklassik nəzəriyyə
- neokeynsçi nəzəriyyəsi
- monetarist nəzəriyyə

438. Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar iqtisadi artıma dövlət təsiri kimi çıxış edir?

- ✓ elmi-texniki tədqiqatın stimullaşdırılması
- iqtisadi artım
- ixtisaslaşma
- kadr hazırlığına dövlət xərcləri
- vergi sisteminin təkmilləşməsi

439. İqtisadi artımın inkişaf meyllərindən və nisbətlərindən asılı olaraq onun intensiv tipinin formaları hansılardır:

- ✓ fondtutumlu, resursqoruyucu, fondaneytral
- fondtutumlu, fondverimli
- resursqoruyucu, xərclərin səmərəliliyi
- əməktutumlu, fondaneytral, resursqoruyucu
- resursların qənaətli formada istifadəsi

440. Aşağıdakılardan biri iqtisadi artımın amillərinə daxil deyil:

- artan resursların səmərəli bölgüsü
- ✓ intensiv artım
- texniki tərəqqi
- əsas kapitalın həcmi
- təbii resursların kəmiyyət və keyfiyyəti

441. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi artımın təklif amillərinə daxil deyildir?

- əmək resursları
- ✓ əsas kapitalın həcmi
- təbii resurslar
- məcmu xərclər
- iqtisadi resurslar

442. İqtisadi artımın optimal məqsədi:

- kənd təsərrüfatının inkişafı
- ✓ bütün əhəlinin həyat səviyyəsinin artması
- milli iqtisadiyyatın inkişafı
- müəssisələrin inkişafı
- geniş təkrar istehsalın sabit artım tempi

443. İqtisadi artım nədir?

- istehsal amillərinin sahələr arasında bölgüsü
- ✓ real ÜMM-in mütləq həcmnin və adambaşına düşən real ÜMM-in artımı
- bank faizlərinin aşağı salınması, istehsalı genişləndirmək
- amortizasiya ayırmaları hesabına istehsalı genişləndirmək, ÜDM-in amillərinin kəmiyyətinin saxlanması
- resursların sahələr arasında bölgüsü

444. İnkişaf etmiş ölkələrdə iqtisadi artımın ən mühüm səbəbi nədir:

- istifadə olunan kapitalın həcmnin artırılmasıdır
- düzgün cavab yoxdur
- pul-kredit və fiskal siyasətin həyata keçirilməsi
- işçi qüvvəsinin ixtisas artımı
- ✓ istehsalda texnoloji dəyişikliklər

445. İqtisadi artımın alternativ xərclərinə aiddir:

- kapital veriminin azaldılması
- bütün cavablar düzgündür
- kapital veriminin artırılması
- ✓ cari istehlakın azaldılması
- ətraf mühitin çirklənməsi

446. Əgər ölkə varlı və yüksək inkişaf etmişdirsə:

- onun kasıb olması demək olar ki, mümkün deyil
- bütün cavablar düzgündür
- onun insan kapitalına daha ehtiyacı yoxdur
- ✓ kapital veriminin azalması nəticəsində ona yüksək artım tempini təmin etmək çox çətindir
- sürətli start effekti hesabına kapital daha məhsuldar olur

447. Əgər ölkənin adambaşına düşən ÜDM-i çox aşağıdırsa:

- ölkə daim nisbətən kasıb qalmağa məruzdur
- düzgün cavab yoxdur
- o kiçik ölkə sayılır
- ✓ sürətli start effekti hesabına nisbətən sürətlə inkişaf etmək imkanı var
- olsun ki, kapitalın artımı buraxılışa cüzi təsir göstərir

448. İntensiv iqtisadi artımın mənbəyi ola bilər:

- Xəzər dənizində neft yataqlarının kəşfi
- bütün cavablar düzgündür
- iş həftəsinin azaldılması
- ✓ daha güclü kompüterdən istifadə
- xam torpağın istifadə edilməsi

449. Əmək məhsuldarlığının artmasına təsir göstərmir:

- daha məhsuldar avadanlığın tətbiq edilməsi
- istehsalın təşkili səviyyəsi
- texnoloji dəyişikliklər
- işçilərin təhsili və ixtisas səviyyələrinin artırılması
- ✓ iş gününün uzadılması

450. İqtisadi artımın ən mühüm səbəbi:

- iş vaxtının uzadılmasıdır

- dövlət tərəfindən monetar və fiskal siyasətin keçirilməsidir
- ✓ istehsalda texnoloji dəyişikliklərdir
- istifadə olunan kapitalın həcmnin artırılmasıdır
- işçi qüvvəsinin ixtisasının artırılmasıdır

451. Həyat səviyyəsi nə ilə sıx bağlıdır:

- işçilərin sayı ilə, çünki hər bir şey insanların əməyi ilə istehsal olunur
- kapitalın həcmi ilə, çünki hər bir şey avadanlığın köməyi ilə istehsal olunur
- düzgün cavab yoxdur
- təbii resursların miqdarı ilə, çünki onlar istehsalı məhdudlaşdırırlar
- ✓ məhsuldarlıqla, çünki gəlirin həcmi buraxılışın dəyərinə bərabərdir

452. İqtisadi artıma maneçilik törədən nə ola bilər:

- elmi tədqiqatlara yönəldilən xərclər
- istehsal imkanlarının artması
- təhsil və peşəkarlıq hazırlığa görə xərclər
- kapital ehtiyatının artması
- ✓ faiz dərəcəsinin artması

453. AD-AS modelində iqtisadi artım necə təsvir edilə bilər:

- məcmu tələb əyrisinin sağa doğru sürüşməsi ilə
- qısamüddətli məcmu təklif əyrisinin sağa doğru sürüşməsi ilə
- ✓ uzunmüddətli məcmu təklif əyrisinin sağa doğru sürüşməsi ilə
- məcmu tələb əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə
- qısamüddətli məcmu təklif əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə

454. Rifah səviyyəsinin qiymətləndirilməsi üçün daha münasib göstərici hansıdır:

- adambaşına düşən nominal ÜDM
- adambaşına düşən nominal ÜDM-in artım tempi
- nominal ÜDM
- real ÜDM
- ✓ adambaşına düşən real ÜDM

455. Ölkənin iqtisadi potensialının ölçülməsi üçün daha münasib göstərici hansıdır:

- adambaşına düşən real ÜDM
- adambaşına düşən milli gəlir
- nominal ÜDM
- adambaşına düşən nominal ÜDM
- ✓ real ÜDM

456. İqtisadi artımın nəticəsi aşağıdakılardan hansında birbaşa öz əksini tapmır

- əmək məhsuldarlığının səviyyəsində
- ÜDM-in adambaşına düşən miqdarının artmasında
- əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəlməsi və gəlirlərinin artmasında
- ✓ ölkənin təbii sərvətlərində
- istehsal olunan ümumi məhsulun həcmnin artmasında

457. Azad iqtisadi zona dedikdə əsasən nə başa düşülür:

- rüsumsuz ticarət zonası
- gömrük tarifləri tətbiq olunmayan ərazi
- müəyyən ölkənin muxtar ərazisi
- ✓ xüsusi statusu olan, gömrük rüsumlarından və vergilərdən tam və ya qismən azad olan ayrıca götürülmüş ərazi
- rüsumsuz anbar zonası

458. Görünməz əl ifadəsi məşhur iqtisadçılardan kimə məxsusdu

- Vasiliy Leontyev
- Karl Marks
- Milton Fridmen
- David Rikardo
- ✓ Adam Smi

459. İxrac kvotası nəyə deyilir?

- düzgün cavab yoxdur
- kapital axını
- ✓ ixracın ÜDM-a nisbəti
- idxalın ÜDM-a nisbəti
- ixracın milli gəlirə nisbəti

460. Açıq iqtisadiyyatda stabilləşmə siyasətinin strateji məqsədi:

- ✓ “ikili tarazlığı” əldə etmək tam məşğulluq şəraitində ümumi tarazlıq
- statistik hesabat – satış və maliyyə əməliyyatları
- əmtəə və xidmətlərin beynəlxalq mübadiləsi
- cari ödənişlərin qalığı – xalis ixrac
- idxal-ixracın tarazlığı

461. Dövlətlərarası və ya hökumətlərarası ticarət müqavilələri əsasında müəyyən edilən qiymətlər:

- ticarət qiymətləri
- ✓ kontrakt qiymətləri
- müqavilə qiymətləri
- tədavül qiymətləri
- dünya qiymətləri

462. Bir ölkəyə əmtəə gətirilməsinin və ya oradan çıxarılmasının qadağan edilməsi:

- bonus
- vergi qadağası
- realizənin olmaması
- ✓ embarqo
- gömrük qadağası

463. Müxtəlif ölkələrin fiziki və hüquqi şəxsləri arasında mövcud olan təsərrüfat əlaqələri:

- kapitalın beynəlxalq hərəkəti
- ölkənin beynəlxalq investisiya mövqeyi
- beynəlxalq inteqrasiya
- beynəlxalq əmək bölgüsü
- ✓ beynəlxalq iqtisadi münasibətlər

464. Dünya bazarının hansı formaları fəaliyyət göstərir?

- valyuta və xidmət bazarı
- iş qüvvəsi və əmtəə bazarı
- pul və xidmətlər bazarı
- ✓ beynəlxalq əmtəə və xidmətlər bazarı
- beynəlxalq valyuta-kredit bazarı

465. Dünya bazarında reallaşan əmtəələrin dəyərinin pulla ifadəsi:

- tarazlıq qiymətləri

- bazar qiymətləri
- qiymət indeksi
- ✓ dünya qiymətləri
- istehlak səbəti qiyməti

466. Xarici ticarətdə əmtəələrin mübadiləsi necə aparılır?

- ixrac üzrə
- beynəlxalq əlaqələr vasitəsilə
- idxal üzrə
- ✓ idxal və ixrac üzrə
- daxili ticarət vasitəsilə

467. Fiskal siyasət tədiyyə balansına aşağıdakı istiqamətlərdə təsir edir:

- idxal və ixracın nisbəti
- vergi səviyyəsi və investisiya həcmi
- investisiya həcmi və faiz dərəcəsi
- idxal və ixracın həcmi
- ✓ gəlir səviyyəsi və faiz dərəcəsi

468. A.Smitin və D.Rikardonun beynəlxalq ticarətlə bağlı hansı fikirləri ziddiyyət təşkil edirdi?

- əmək məhsuldarlığının mütləq artırılması imkanı
- məhsul istehsalı ilə əlaqədar nisbi xərclərin həcmnin azaldılması
- məhsul istehsalı ilə əlaqədar mütləq xərclərin həcmnin azaldılması
- ✓ azad xarici ticarətin zəruriliyi və məqsədyönlülüyü
- bəzi məhsulların az xərclə istehsalının faydalılığı

469. BMT-nin metodikası üzrə dünya ölkələrinin təsnifat göstəricilərindən biri:

- coğrafi amillər
- ixrac həcmi
- ümumi iqtisadi müvazinətin təmin olunması
- xarici borcun səviyyəsi
- ✓ insan potensialının inkişafına görə ömür müddəti

470. Xalis milli məhsul kəmiyyətə bərabərdir:

- xalis milli məhsul minus dolay vergilər
- müəyyən dövrdə yaradılmış yeni dəyərə
- bütün iqtisadi subyektlərin istehsal etdiyi son məhsulun bazar dəyərinə
- ✓ ümumi milli məhsul minus amortizasiya
- son məhsulların bazar dəyərinə

471. Kəmiyyətə milli gəliri müəyyənləşdirin:

- ümumi milli məhsuldan dolay vergilər çıxılır
- xalis milli məhsuldan əlavə dəyər vergisi çıxılır
- ümumi milli məhsuldan amortizasiya çıxılır
- ✓ xalis milli məhsuldan dolay vergilər çıxılır
- xalis milli məhsuldan birbaşa vergilər çıxılır

472. Ölkənin inkişaf nəticələrinin yekununu qiymətləndirmək üçün hansı göstəricidən istifadə olunur:

- xalis milli məhsul
- ümumi milli məhsul
- ümumi milli gəlir
- milli gəlir
- ✓ ümumi sərvət

473. Aşağıdakılardan hansı dünya təsərrüfatının subyektlərinə daxildir?

- dünya işçi qüvvəsi bazarı
- ✓ dövlət və onun milli iqtisadiyyatı
- beynəlxalq valyuta sistemi
- beynəlxalq maliyyə-kredit sistemi
- dünya kapital bazarı

474. Ölkədə daimi yeri (yaşayışı) olan, iqtisadi agent necə adlanır:

- diler
- nümayəndə
- ✓ rezident
- korrespondent
- broker

475. Ölkənin müəyyən dövr ərzində xarici iqtisadi əlaqələrinin vəziyyəti haqqında statistik hesabat harada əks olunur:

- statistik hesabatda
- idxal-ixrac balansında
- mühasibat balansında
- ✓ tədiyə balansında
- ticarət balansında

476. M.Fridman iqtisadiyyatın tənzimlənməsində hansı amilə üstünlük vermişdir?

- sosial siyasətə
- ✓ pul-kreditə
- qiymət siyasətinə
- büdcə-vergiyə
- xarici iqtisadi

477. Bazar iqtisadi sistemində dövlətin iqtisadi vəzifələrinə aid deyil:

- iqtisadiyyatın sabitləşdirməsi
- gəlir və sərvətlərin yenidən bölünməsi
- ✓ istehsal olunmuş məhsulların bəzi hissələrini həyata keçirmək
- rəqabətin qorunub saxlanması
- bazar sisteminin səmərəli fəaliyyətinə şərait yaradan ictimai mühitin və hüquqi bazanın təmin edilməsi

478. Dünya təsərrüfatının strukturuna bunlardan hansı daxildir?

- elmi-texniki tərəqqinin sürətli inkişafı
- məhsuldar qüvvələrlə istehsal münasibətləri arasında olan ziddiyyətlərin həlli
- mülkiyyətin iqtisadi reallaşması
- ✓ transmilli korporasiyalar
- tədiyə balansının təmin olunması

479. Proteksionizm nədir:

- bazarın sərhədlərinin genişləndirilməsi, kütləvi istehsalın və müsbət effektin alınması üçün baza
- düzgün cavab yoxdur
- xarici ticarət tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- ✓ milli iqtisadiyyatın tanınmış subyektlərini müdafiə edən xarici ticarətin tənzimlənməsinin nəzəriyyəsi və praktikası
- istehsalın mənfəətinin artırılması üçün beynəlxalq ixtisaslaşmadan istifadə imkanı

480. Ölkələrin xarici ticarət siyasətinin istiqaməti kimi sərbəst ticarət:

- düzgün cavab yoxdur

- milli iqtisadiyyat subyektlərini dəstəkləyir
- ETT-nin nəticəsində yaranmış yeni sahələri müdafiə edir
- ✓ dünya bazarında yerli istehsalçılar arasında rəqabət proseslərini stimullaşdırır
- beynəlxalq gərginlik zamanı iqtisadi təhlükəsizliyin qorunması üçün istifadə olunur

481. Kiçik açıq iqtisadiyyat kapitalın tam mobilliyi ilə hansı modelin köməyi ilə təhlil olunabilir:

- Keyns modeli
- Paase-Fişer modeli
- ✓ Mandella-Fleminqa modeli
- Kobb-Duqlas modeli
- Valras modeli

482. Ölkənin xalis ixracı, yəni cari əməliyyatlar üzrə müsbət saldo göstərir ki:

- ölkəni xaricdən alacağı kredit faizi təmin etmir
- ölkə xarici investisiya qoyuluşunu planlaşdırır
- ✓ ölkə xarici ölkələrdə investisiyaların artırır
- ölkə xarici ölkəyə investisiya qoyuluşunu azaldır
- ölkə xarici ölkəyə veriləcək kredit faizini artırır

483. Şəxsi gəlirdən fərdi vergilərin ümumi məbləğinin çıxılması yolu ilə müəyyənləşən gəlir:

- düzgün cavab yoxdur
- sahibkar gəliri
- dövlət büdcəsinə keçən gəlir
- ✓ sərəncamda qalan gəlir
- şəxsi gəlir

484. Beynəlxalq ticarəti şərtləndirən amillərdən biri:

- ✓ yerli istehsalın kifayət etməməsi
- daxili bazarın stabil inkişafının təmin olunması
- kapitalın beynəlmilləşməsi
- dünya iqtisadiyyatının strukturu
- beynəlxalq iqtisadi inteqrasiya prosesi

485. Valyuta ödənişləri valyuta daxil olmalarından artıq olduqda tədiyə balansının vəziyyəti necə olur?

- tarazlaşmış
- düzgün cavab yoxdur
- aktiv
- balanslaşdırılmış
- ✓ passiv

486. Tədiyə balansı üçün mənfi saldo nə zaman xarakterikdir?

- ixrac yönümlü olduqda
- düzgün cavab yoxdur
- balans aktiv olduqda
- balanslaşdırılmış olduqda
- ✓ passiv olduqda

487. Bir ölkənin başqa bir ölkəyə valyuta daxil olmaları və ödənişləri nisbətini əks etdirən balans necə adlanır?

- ixrac
- idxal
- ticarət
- ✓ tədiyə
- hesablaşma

488. Devolvasiya dedikdə başa düşülür:

- pul vahidinin qızıl məzmununun və rəsmi valyuta məzənnəsinin yüksəlməsi
- düzgün cavab yoxdur
- ölkədə mövcud olan qiymət miqyasının iriləşməsi
- ✓ pul vahidinin qızıl məzmununun və rəsmi valyuta məzənnəsinin aşağı düşməsi
- qiymətdən düşmüş pul vahidlərinin ləğv edilib yenisi ilə əvəz olunması

489. Hansı valyuta məhdudiyət olmadan istənilən xarici valyutaya dəyişdirilir

- qismən konvertasiya olunan
- düzgün cavab yoxdur
- qapalı valyuta
- ✓ sərbəst konvertasiya olunan
- konvertasiya olunmayan

490. Milli valyutanın məzənnəsi aşağı düşəndə nə baş verir?

- milli məhsulların dünya bazarında rəqabət qabiliyyətliliyi azalır
- əhalinin real gəlirləri artır.
- ölkədə ixrac yönümlü istehsal sahələrinin stimulları azalır
- ✓ milli məhsullarının dünya bazarında rəqabət qabiliyyətliliyi artır
- idxal məhsullarının ölkədə rəqabət qabiliyyətliliyi artır

491. Dünya valyuta sisteminin əsas elementləri sırasına aşağıdakılardan hansı aiddir:

- Milli valyutanın pariteti və valyuta məzənnəsinin formalaşması mexanizmi
- Milli valyuta bazarı və qızıl bazarı rejimi
- Rəsmi qızıl-valyuta ehtiyatlarının tərkibi
- Valyuta məhdudiyətlərinin mövcudluğu
- ✓ Beynəlxalq hesablaşmaların formaları

492. Tədiyyə balansına hansı amil birbaşa təsir göstərmir

- faiz dərəcələrinin nisbi səviyyəsi
- valyuta kursu
- real ÜDM-in dəyişməsi
- inflyasiyanın nisbi temp
- ✓ dövlətin daxili istehsalı subsidiyalaşdırması siyasəti

493. Tədiyyə balansını neçənçi ildə meydana gəlib:

- 1745.0
- 1765.0
- 1766.0
- ✓ 1767.0
- 1768.0

494. Bir ölkə daxilində əmtəə mübadiləsi necə adlanır:

- topdan ticarət
- əmtəələrlə ticarət
- ✓ daxili ticarət
- pərakəndə ticarət
- milli ticarət

495. Vergi subyektləri kimlərdir:

- vergi qoyanlar

- vergi inspeksiyası
- maliyyə müəssisələri
- ✓ vergi ödəyənlər
- vergi nəzarətçiləri

496. Ölkənin tədiyyə balansı nəyin göstəricisi hesab olunur?

- Avro və pul vahidlərinin nisbətidir
- düzgün cavab yoxdur
- Bütövlükdə valyuta ehtiyatlarının nisbətidir
- ölkənin tədiyyə balansının nisbətidir
- ✓ Başqa ölkələrdən daxil olan valyutanın ümumi mədaxili ilə digər ölkələrə ödənilən valyutaların məbləği arasındakı nisbətdir

497. Tədiyyə balansı prinsipcə neçə müddətə hazırlanır?

- Beş illik
- Müddət qoyulmur
- düzgün cavab yoxdur
- kvartallıq
- ✓ İllik olaraq hazırlanır

498. Xarici ticarət balansı nəyə deyilir?

- düzgün cavab yoxdur
- Mal idxalatıdır
- ✓ Mal ixracı ilə mal idxalının meydana gətirdiyi fərkdir
- Mal ixracatıdır
- Xarici ticarət balansıdır

499. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı dövlət kapital qoyuluşuna aid deyil?

- qrantlar
- düzgün cavab yoxdur
- dövlət istiqrazları
- subsidiyalar
- ✓ ticarət kreditləri

500. İlk rəsmi tədiyyə balansı neçənci ildə və harada tərtib olunub:

- 1920-ci il İngiltərədə
- ✓ 1923-cü il ABŞ
- 1921-ci il Almaniyada
- 1922-ci il Rusiyada
- 1924-cü il Yaponiyada